

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 912

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 1, 1949, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVIII

Sako Šaltas Karas Naikina Žmones

Fiziniai, Protiniai ir Moraliniai

NEW YORK. — Šaltas karas, kaip pasirodė, ne tik daug pinigų kainuoja. Jis kainuoja protine ir fizine sveikata, sugriauta morale. Taip sako mokslininkai, kurie susiduria su tokiais apsirėškimais.

Kultūrinė ir Mokslinė Konferencija dėl Pasaulio Taikos iškelta viršun, kad šaltas karas ardo žmonių nervus, keldamas baimę milijonuose žmonių. Baimė karo, baimė infliacijos ir netekimo sutaupų, baimė netekimo darbo, vienu žodžiu, baimė ateities, kerta žmonių sveikatą kaip su dalgiu.

"Tokie socialiai pavojai", sako Dr. Julius Schreiber, Washingtono psichologas, "naikina asmenybę. Atsiranda opos, kyla kraujo spaudimas, atsiranda visoki skausmai, griūva šeimų santykiai".

Kultūrinė ir Mokslinė Konferencija dėl Pasaulio Taikos griežtai pasisakė prieš karo kurstytojus. Dimitri Šostakovičius, garsusis rusų kompozitorius, pareiškė, kad atsiranda nauji svajotojai apie pasaulio dominaciją. Jie gaminasi įvairius ginklus.

Henry A. Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų viceprezidentas, dabar Progresyvių Partijos lyderis, pasiūlė, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstijos sujungtų savo jėgas skurdą išnaikinimui. Pradžiai jis siūlo Kiniją. Jis sakė, kad pavieniai nenugalės skurdo nei Amerika, nei Tarybų Sąjunga.

Į šią konferenciją rengėsi atvykti daugiau intelektualų, bet jie buvo sulaikyti. Išdeportavo du kanadiečius, Toronto universiteto profesoriaus Farley žmoną ir dainininką John Goss iš Vancouverio. Mrs. Farley, 63 metų amžiaus intelektualė, pareiškė, kad ji išvaroma todėl, kad nebūtų kam papasakoti kanadiečiams apie konferencijos eigą ir tarimus.

DETROIT. — Automobilių kompanijos pastarosiomis dienomis pasiuntė namo 29 tūkstančius darbininkų iš devynių fabrių Detroito.

Ši vokiečių, frau Ottilie Wespahl, 71 metų amžiaus, sako: "Aš nieko neturiu. ... nieko dėl ateities. ... nieko iš praeties". Pirmame kare užmušė jos vyrą, šiame kare užmušė sūnų. Sutaupos žuvo laike infliacijos po pereito

karo. Per didelį vargą įkurta kepykla buvo sunaikinta per šį karą. 71 metai praėjo, o ji dar neturi nieko, turi dirbti valant griuvėsius, kad sulaukti normalios mirties. Jos likimas yra daugelio likimas.

Amerikiečiai Diktuoja

3. Maršalo Šalių Prekybai

LONDON. — Jungtinės Valstijos įteikė devyniolikai Maršalo šalių trečią parėdymą, draudžiantį eksportuoti į rytines šalis tokias prekes, kurios vienu ar kitu būdu gali būti naudingos karo metu.

Trečiame sąraše esą daug tokių prekių, kurių sulaikymas smarkiai palies minimų šalių prekybą su rytinėmis šalimis.

Kai kurios šalys, kaip Švedija, esančios labai nepatenkintos šiuo įsakymu. Britų šaltiniai sako, kad išpildymas įsakymo labai skaudžiai atsilieps į britų prekybą. Gali sugriauti britų sutartis su Tarybų Sąjunga, Jugoslavija, Lenkija ir kitomis šalimis.

Šis parėdymas atėjo po to, kai britų prekybos tarybos prezidentas Harold Wilson pareiškė, kad britų prekybos gaires nustato ekonominiai reikalavimai.

Tos šalys gauna Maršalo pagalbą. Jeigu jos atsisakys klausyti, tai gali netekti pagalbos.

Kiek anksčiau atstovai šių šalių savo konferencijoje reikalavo mažiau importo iš dolerio šalių, daugiau europinės prekybos, kur jos gali atsisteisti prekėmis ir kita valiuta. Joms sunku parduoti savo gaminius Amerikoje, nes Amerika pati pasigamina.

Nori Panaikinti Žmonių

Teises Užrašyti Turta

TORONTO. — Ontarijos konservatai nori praveisti įstatymą, kad būtų galima panaikinti žmonių prieš mirtį paliktus testamentus, nurodančius, kam paliekamas turtas.

Įstatymas užvadintas "The Charitable Gifts Act." Jį pravedus, valdžia galėtų panaikinti testamentus, kurie buvo padaryti seniau, kurių darytojai yra jau senai palaidoti. Pagal jį, turto savi-

5. Vakarų Blokas Nori Akarpyti Vokietiją

BERLYNAS. — Šešios Vakarų žuropos šalys nutarė atkirsti 52 ketvirtines mylias vokiečių žemės ir pasidalinti tarp savęs, išskyrus Angliją, kuri nesusisiekia su Vokietija, ir Ameriką.

Tą ašį sudaro Britanija, Francija, Belgija, Olandija, Jungtinės Valstijos ir Luksemburgas.

Šis planas, sakoma, labai blogai pasitarnaus vakarų blokui jo santykiuose su vokiečiais. Kritikai laiko jį labai prastu žygiu. Girdi, nors ta žemė turi strateginę reikšmę, bet jokių būdu neverta to, kokią žalą padarys vakarų blokui.

6. Suvažiavo Užsienio Reikalų Ministeriai Pasirašymui Pakto

WASHINGTON. — Suvažiavo čia užsienio reikalų ministrai tų šalių, kurios ketina pasirašyti šiaurės Atlanto Pakta.

Pirmasis atlikė Italijos užsienio reikalų ministras grafas Sforza.

Numatoma, kad apie 12 valstybių pasirašys šį paktą. Grafas Sforza dar kalbės su amerikiečiais grynai Italijos reikalais. Italijoje, kaip žinia, 2,000,000 bedarbių. Pačiame jo parlamente paktą užgyrė tik 188 balsai prieš 112.

Sako italų traktorai pūva prie dirbtuvių, bet nevalia juos eksportuoti.

ninkas gali skirti labdarin-goms įstaigoms ne daugiau 10 nuosimėjų. Likusis turtas turi būti išparduotas.

Pavyzdžiui, Toronto Daily Star leidėjas J. E. Atkinson paliko savo visą turta, įskaitant Daily Star ir Star Weekly, "The Atkinson Charitable Foundation", kurios įsteigėju buvo jis pats. Tas fondas gauna pelną iš laikraščių ir turto ir dalina labdarin-giams reikalams. Pravedus at įstatymą, fondui liktų tik 10 nuosimėjų. Likusią dalį turto valdžia galėtų parduoti kam kitam.

Laikraštis yra tos nuomonės, kad valdžios tikslas su tuo įstatymu panaikinti Atkinsono valią ir išparduoti jo turta, perleidžiant laikraštį į privatiškas rankas, o gautus pinigus panaudojant savo politiniams tikslams.

Iki šiol visoj Kanadoj buvo gerbiami mirusiųjų testamentai. Turtas paskiriamas tiems, kam užrašyta. Jeigu įstatymas bus praveistas, niekas negalės palikti savo turto pagal savo norą. Tik 10 nuosimėjų priklausys savininko valiai.

7. Islandijai Paliks Jos Bazes

WASHINGTON. — Islandijos užsienio ministras Benediktsson beveik valandą laiko tarėsi su Dean Achesonu. Po to jisai kalbėjosi su Bohleno, valstybės departamento ekspertu rusiškais reikalais. Jam buvo pasakyta, kad Amerika nereikalauja iš Islandijos militarinių bazių. Bet jeigu kiltų karas, tuomet klausimas apie bazes būtų sprendžiamas abipusiu susitarimu.

Galima tikrinti, kad Islandija bus įtraukta į šiaurės Atlanto Sąjungą.

Valstybės departamentas dabar nukreipė savo dėmesį į Portugaliją. Išrodo, kad su ja jau prasidėjo derybos, nors ir neoficialės.

Danijos užsienio ministras Rasmussen įteikė Amerikos valdžiai memorandumą, kuriame išdėstyta jos militarinė pozicija ir kiek-jai reikia militarinės paramos.

Asidairius Po Kanada

8. **a** Džiausia naujiena šiuo metu Kanadoje, be abejonės, yra asidairių suražinimas. Tik įsivaizduokit, kiekvienam kanadiečiui, dideliam ir mažam, šiais metais susitaps beveik \$36.00 arba apie 10 centų mėnesį.

Pavieniems dabar nereiks mokėti taksų už visą \$1,000, o vedusius už \$2,000. Dėl kiekvieno vaiko iki 16 metų amžiaus atskaitys po \$150, o po 16 metų — po \$400.

Padarius sumą, laisvą nuo taksų, iki \$1,000 pavieniems ir \$2,000 vedusiems, išbraukta iš taksų mokėtojų skaičiaus 750,000 kanadiečių. Tas rodo, kad daugelis pavienių uždirbo nepilnai \$20 į savaitę.

b Amatų ir Darbo Kongresas jau įteikė vyriausybei savo memorandumą, kuriame vyriausybė spaudžiama įvesti socialę apdraudą.

Kongresas nurodo, kad baimė nedarbo vėl baugina didelę dalį kanadiečių.

Jis siūlo pakeisti konstituciją taip, kad Kanada turėtų teisę praveisti įstatymus, reikalingus socialiai apdraudai įsteigti.

Kongresas siūlo, kad ta apdrauda būtų kontribucinė, tai yra, kad į tą fondą mokėtų ir darbininkai su samdytojais, kaip ir valdžia. Panašiai, kaip kad dabar yra mokama į apdraudos nuo nedarbo fondą.

Socialę apdrauda, kaip reikalauja Kongresas, turėtų apdrausti nuo nedarbo, ligos, senatvės. Ji taipgi turėtų aprūpinti našles su vaikais.

Kitos unijos taipgi sten-

giasi įteikti panašius reikalavimus.

c R. C. Wallace, Queens universiteto viršininkas, sako, kad mokslas įvairiose mokyklose ir universitetuose turi būti daugiau suderinamas su prirengimu žmogaus gyvenimui arba pragyvenimui.

Ištikro, Kanados mokyklos neužtektinai surištos su gyvenimu, su prirengimu vaiko gyvenimui. Mokslas dažnai labai toli nuo praktiškų gyvenimo reikalų.

Mokslas turėtų būti kuo tampriausiai susirišęs su šališ problemomis, taipgi ir su piliečių parengimu gyvenimo užduotims.

Gerai, kad pradeda pastebėti tai mokyklų viršininkai.

d Kanados Darbininkų Kongresas išmetė mainierių uniją su 20,000 narių. Išmetimo priežastis, kaip aiškina Kongreso vadai, yra unijos atsakymas pasitraukti iš aukso kasyklų Timminse ir Tarptautinės Nikelio Korporacijos įmonių Port Colborne.

R. H. Carlin, unijos direktorius Kanadoje, sako, kad išmetimo priežastimi yra unijos atsakymas šokinėti pagal socialistų partijos (CCF) vadovybės muziką.

Pats R. H. Carlin buvo CCF nariu Ontarijos seimelyje, bet vėliau buvo išmestas iš CCF už palaikymą vienybės mainierių tarpe.

Tuo pačiu laiku Kongresas suspendavo elektros darbininkų uniją, pašalino iš Kongreso posėdžių jos direktorių Jacksoną. Priežastis — unijos laikraščio kritika

Kongreso vadų už kurstymą žmonių prie karo.

e Didelė kova verda tarp Amatų ir Darbo Kongreso ir Amerikos Darbo Federacijos. Kuo ši kova baigsis, dar sunku pasakyti.

Amerikos Darbo Federacija reikalauja, kad Kongresas išmestų iš skyrių vadovybės visus komunistus ir jų simpatikus. Kongreso vadovybė yra tos nuomonės, kad tas gali būti atlikta tik per rinkimus. Ji atsisaukė į skyrius, kad komunistai nebūtų renkami į vadovybę.

Frank Hall ir kiti reakcionieriai nori priversti, kad Kongresas sulaužytų demokratines narių teises ir per jų galvas išmestų juos.

f Tim Buck, nacionalis Darbo Progresyvės Partijos lyderis, kalbėdamas Ottawoj pareiškė, kad Atlanto paktas yra "desperacijos paktas".

Jis sako, kad kapitalizmas išsigandęs socialio progreso pasaulyje ir tikisi pastoti jam kelią užpuolimu ant Tarybų Sąjungos.

Laimėjimas socializmo daugelyje šalių, augimas so-

Kiek laiko atgal buvo paleisti iš kalėjimo keli jūrininkai. Čia jie matomi su draugais,

kurie pasitiko juos. Dar daug jūrininkų kenčia kalėjimuose.

cializmo įtakos po visą pasaulį, sako jis, varo kapitalizmą iš lygsvaros.

Jį buvo užkvietę studentai kalbėti jiems, bet vienas ponas, kurs yra žadėjęs universitetui \$3,000, pagrūmojo sulaukymu savo aukų. Tai tas pats ponas, kurs Guzenkai paskyrė po \$100 į mėnesį iš savo kišenės. Kairieji stu-

dentai, neįtorėdami padaryti nuostolių universitetui, atšaukė mitingą.

g Pranešimai iš visų Kanados kampų rodo, kad taikos kongrese, kuris šaukiamas Toronte, gegužio 6, 7 ir 8 dienomis, dalyvaus ne mažiau 1,000 delegatų.

Kanadietis

Maršalo Planas be Pagražinimų

J. GIRVAITIS

Jungtinėse Valstijose dabartiniu metu ruošiamą priemonių programą pagal Maršalo planą laikotarpiui nuo 1949 metų balandžio mėnesio iki 1950 metų birželio mėnesiui. Apie šitos programos pobūdį ir jos padarinius dabar pilnutinai galima spręsti, pasiremiant Maršalo plano įvykdymo rezultatais per laikotarpį, praslinkusį nuo praėjusių metų balandžio mėnesio, kai prasidėjo plano realizavimas.

Kaip žinoma, Amerikos valdovai žadėjo Vakarų Europos šalims kaip kompensaciją, nustojus nepriklausomybės "pakelti" gyventojų gyvenimo lygį ir "sutvirtinti" Vakarų Europos ekonomiką. Šitie pažadai neįvykdyti, ir įvykiai parodė, jog Maršalo plano organizatoriai niekuomet nesiruošė juos įvykdyti. Pramoninės gamybos lygis Vakarų Europoj dabar žemesnis už prieškarinį, ir Maršalo plano iniciatoriai pripažįsta, jog 1952 metais jis taip pat nepasieks prieškarinio lygio. Vakarų Europos kraštuose infliacija pakerta jų ekonomiką, veda prie darbo žmonių realinių pajamų sumažinimo. Auga nedarbas. Belgijoje, pavyzdžiui, oficialiniais, pamažintais, duomenimis pernykščių metų spalio 1 dieną buvo 125,000 bedarbių, o dabartiniu metu — jau per 300,000 bedarbių. Anglijoje tik per šių metų sausio mėnesį be-

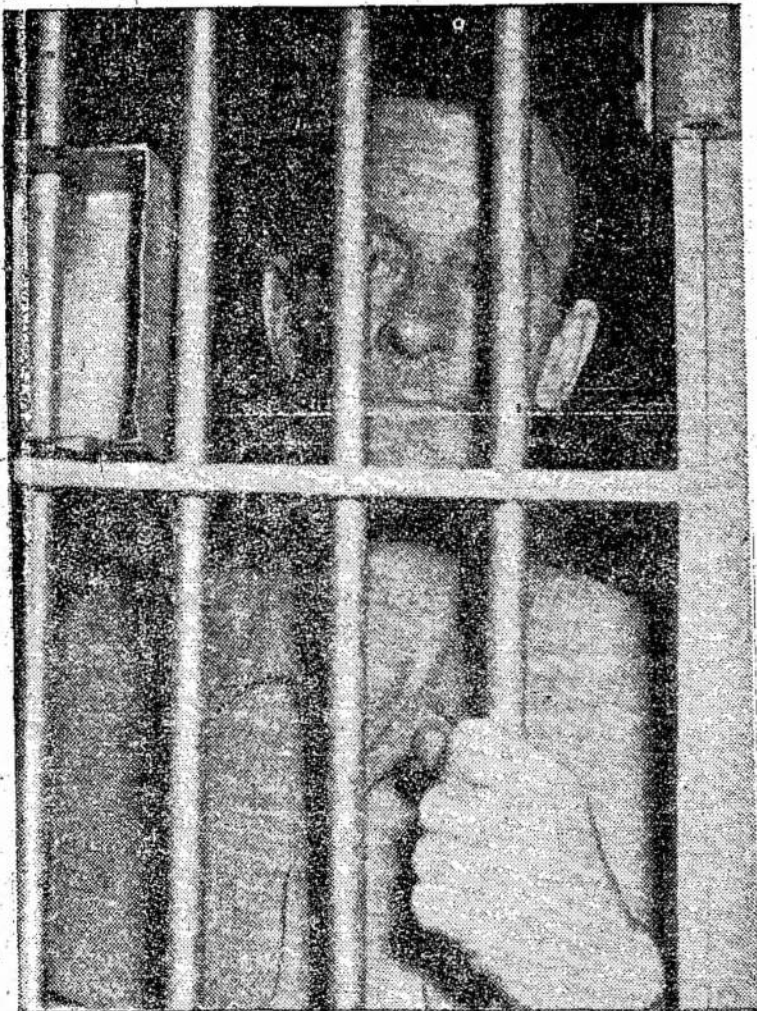
darbių skaičius padidėjo 50 tūkstančių. Italijoje per 1948 metų gruodžio mėnesį — 200 tūkstančių. Analoginis vaizdas yra Prancūzijoje ir kitose Vakarų Europos šalyse. JAV atstovai ypatingai giria angelus už tai, kad pastarieji sutiko "stipriau suveržti diržus".

Maršalo plano įvykdymo laipsnis pasireiškia Vakarų Europos gyventojų gyvenimo lygio kritimu. Amerikos monopolistai mobilizavo visą savo propagandos aparatą, kad iškraipytų tiesą, arba bent atitrauktų visuomenės dėmesį nuo labiausiai svarbių faktų, apibūdinančių dabartinę "maršalizuotą" šalių būklę. Bet faktai yra atkaklus dalykas. Jais negalima nesiskaityti. Konservatyvus amerikiečių žurnalas "United States news and worlds report" 1948 metų gruodžio 31 dienos numeryje buvo priverstas pripažinti, pavyzdžiui, jog "Prancūzijoje šeimos pajamos mažėja. Tas pats vyksta Italijoje, Vokietijoje (turima mintyje Vakarų Vokietija — I. G.) trečiosios laidos piniginių ženklų kursas dabar krinta. Italijoje ir Prancūzijoje, Vokietijoje ir Austrijoje kai kurių žmonių prabangingas gyvenimas įgyja vis labiau eikvojamąjį pobūdį ir kreipia save daugiau dėmesio, tuc tarpu kai didžiulė tautos dauguma begaliniai skursta."

Žurnalas pateikia toliau itin pažymėtiną Maršalo plano įvertinimą, duotą vieno oficialinio JAV atstovo Vienoje: "Kapitalizmas Europoj serga. Maršalo planas tik išsvirkščia truputį adrenalino, kuris tegali palaikyti jį dar kelierius metus".

Kreditai pagal Maršalo planą padidino kai kurių Vakarų Europos kapitalistų pajamas: Bet didžioji dalis pelno pateko, žinoma, į JAV monopolistų kišenes. Paties Trumano pareiškimu tik oficialinės žinomos JAV korporacijų pajamos per 1948 metus padidėjo 3 milijardais dolerių.

Sustiprėjo taip pat ir maršalizuotų šalių vyriausybės priklausomumas nuo JAV. Paryžiuje įsitvirtino su savo skaitlingais etatais JAV atstovas Harimanas, kuris Niujorko laikraščio "Daily mirror" išsireiškimo "pliauškinama botagu" ties Maršalo plano šalimis, perkirpdamas Vakarų Europos ekonomiką (Pabaiga ant 11 pusl.)

Vienas iš Kanados jūrininkų už grotų. Jie įkalinti laikekrovos su kompanijomis, kurios atsisakė skaitytis su Kanados įstatymais ir derėtis su jūrininkų unija.

Nauji I. Dailiniai

a Vilniū likos dailių paroda Komunistų žiavimui

Ekspozicijos skulptūrų byloja tarybinio pakio

Ekspozicijos skulptūrų bėsių jūtorius M. Stalino da) port

Kolek vaizduo: lietuvių to A. G. bus", P. Iektyvini

Labai je Lietuvos burgo auklėtin

paveiksl gurguokio grū Pasise TSR nu

kėjo A. veikslai bei" ir jaunos

vičiūtės tautos jungos Melnika

Origini atlikti likos nu kėjo S. kaitės-2

Senovinis menas stovau: skulptū: Paro

W

W

W

W

W

Jevgeni rybų S. išskraid metrų 000 kil

14 Pasidairius po Tarybų Lietuvą

Nauji Lietuvos Dailininkų Darbai

Vilniuje atidaryta respublikos dailininkų naujų darbų paroda, skirta Lietuvos Komunistų Partijos VI suvažiavimui.

Eksponuotieji tapybos, skulptūros, grafikos kūriniai byloja apie žymų Lietuvos tarybinio vaizduojamojo meno pakilimą.

Ekspozicijos centre — skulptūriniai Tarybų valstybės įkūrėjų V. I. Lenino (autorius N. Petrusis) ir J. V. Stalino (autorius P. Vaivada) portretai.

Kolektyvinių ūkių statybą vaizduoja paveikslai: žinomo lietuvių dailininko — peizažisto A. Gužaičio "Į laukų darbus", P. Gudino "Darbas kolektyviniame ūkyje" ir kt. Labai įdomus yra seniausio Lietuvos dailininko, Peterburgo Dailės Akademijos auklėtinio Z. Petravičiaus paveikslas — "Raudonoji gurguolė su kolektyvino ūkio grūdais".

Pasisekimą turi Lietuvos TSR nusipelnusio meno veikėjo A. Zmuidzinavičiaus paveikslai "Miškas — valstybei" ir "Valtyš ežere" bei jaunos dailininkės B. Jacevičiūtės šlovingosios lietuvių tautos dukros, Tarybų Sąjungos Didvyrio Marijos Melnikaitės portretas.

Originalūs ir meistriškai atlikti darbai stikle respublikos nusipelnusio meno veikėjo S. Užinsko ir I. Trečiokaitės-Zebenkienės mozaika. Senovinis tautinis lietuvių menas raižymas medyje atstovaujamas N. Vitlio skulptūros "Pėdų rišėja".

Parodoje dalyvauja 52 au-

toriai, eksponavusieji 110 kūrinių.

Teatrų Repertuaras

Naujais, 1949 metais Lietuvos teatrų scenose buvo pastatyta daug klasikinių ir šiuolaikinių pjesių. Dabartiniu metu Vilniaus Dramos Teatre su dideliu pasisekimu praeina A. Safronovo pjesės "Maskviškis būdas" spektakliai. Žiūrovai taip pat aukštai įvertino Gorkio pjesių "Miesčionys" ir "Paskutinieji" pastatymus, Lavreniovo "Už tuos, kurie jūroj", brolių Turų ir Šeinino "Provincijos gubernatorius" ir kt. Dabar kolektyvas ruošia naują Šteino pjesės "Garbės įstatymas" pastatymą.

Sekmingai veikia ir kiti respublikos teatrai. Klaipė-

dos Dramos Teatras pastatė stalininės premijos laureato P. Pavlenko ir S. Radzinsko pjesę "Laimė". Ji susilaukė didelio žiūrovų susidomėjimo.

Šiaulių Dramos Teatre sekmingai eina latvių dramaturgo Stalčinės premijos laureato A. Grigulio pjesė "Molis ir porcelinas".

Viso per šį sezoną Lietuvos teatrai pastatys 70 naujų premjerų, ir dauguma naujų pastatymų iš šiuolaikinės tarybinės dramaturgijos.

Lietuvos Kurortas

Rūpinimasis darbo žmonių sveikata yra profesinių sąjungų bei valstybinių organų dėmesio centre. Ryšium su besiantinančiu pavasario beitelių,

vasaros sezonu, Lietuvos kurortuose prasidėjo aktingas pasirėngimas. Lietuvos miestekurorte Druskininkuose vyksta sanatorių remontas. Statoma kurortinė poliklinika. Pavasario bei vasaros sezono pradžiai bus perduota eksploatacijon kurortinės gydyklės antroji eilė.

Dideli parengiamieji darbai vyksta ir kituose Lietuvos kurortuose. Pajūrio kurorte Palangoj įrengiami gydomieji kabinetai, tiesiamas vandentiekis jūros vandeniui, vonias paduoti. Žymiai praplečiama vietų skaičius Birštono, Kulautuvos ir kituose kurortuose.

Daug dėmesio skiriama kultūriniam poilsininkų aptarnavimams. Beveik visos sanatorijos baigia radijo mazgo įrengimą, papildo bibliotekas literatūra. Atidaromi nauji klubai, statoma daugiau kaip 15 sporto aikš-

gegužės mėnesį, visi mokyklos moksleiviai išplauks jūron. Pusę metų jie išbus jūroje.

Tik vienas kelias buvo paruoštas smetoniniais laikais bedarbio kurpiaus sūnui iš Šiaulių Alfonsui Radkevičiui — eiti dirbti sezoninį darbą, į kelių remonto arba miško kirtimo darbus. Taip visada praėdavo varguoliai savo sunkų gyvenimo kelią.

O dabar Alfonsas Radkevičius — jūrininkystės mokyklos auklėtinis. Jo svajonė — pabuvoti visuose mūsų didžiosios valstybės uostuose — ir subtropiniame Batumi ir Užpoliarės Murmanske, ir Tolimuose Rytuose.

Mokykloj mokosi Radkevičiaus vienmečiai, taip pat darbininkų vaikai: Stalcionis iš Panevėžio, Bekinas iš Kauno, mokslo pirmūnai, būsimieji laivavedžiai, Ločmelis, Valančius ir daugelis kitų lietuvių vaikų, pašventusių save jūrininkystei.

Niekas iš šitų paauglių tėvų niekuomet nėra tarnavęs laive. Kiekvienas, kuris neseniai čia apsilviko uniforma, yra pirmasis giminėje, kam teks plaukioti po jūras ir vandenynus.

Pirmieji savo giminę įsigys aukštąjį mokslą ir didžioji dauguma mokytojų instituto studentų.

Krašto centre — Klaipėdoj veikia mokytojų seminarija, mokomasis gamybinis kombinatas prie Jūros prekybos uosto, medicinos seserų mokykla, amatų mokykla, keturios fabrikinio-gamybinio apmokymo mokyklos, 2 gimnazijos, 15 pradinų mokyklų, suaugusių mokykla, darbo jaunimo mokykla. Apskrityje yra žemės ūkio technikumai.

Buržuazinės valdžios metais Klaipėdoj buvo 357 moksleiviai specialinėse vidurinio mokslo įstaigose. Dabar jų apie du tūkstančius. 1939 metais mieste buvo 30 gydytojų, dabar Tarybinėj Klaipėdoj dirba per 100 gydytojų. 1939 metais čia buvo 6 gydamosios medicinos įstaigos, dabar jų 26.

Mieste leidžiami du laikraščiai. Jis turi du nuolatinius teatrus — lietuvių muzikinės komedijos ir dramos teatrą ir rusų dramos teatrą, Kultūros Namus, miesto klubą, du kinoteatrus, biblioteką su keturiais filialais, darbininkų klubus prie visų stambių įmonių, pionierių namus. 64 kultūros švietimo įstaigos veikia Klaipėdos apskrityje. 88 apskrities mokyklose ir gimnazijose mokosi per 5 tūkstančius žmonių. Juos auklėja 182 pedagogai.

Apie šią naują, nebūtą Tarybinės Klaipėdos ekonomikos bei kultūros suklestėjimą ir parašė savo sonatą senasis lietuvių kompozitorius Juozas Karosas.

Laiškas iš Klaipėdos Krašto

JURGIS MATULIONIS

2. Sonata Apie Klaipėdą

Senas lietuvių kompozitorius Juozas Karosas, kresnas žmogus su tankių žilų plaukų kepure, pasakoja:

— Mano naujoji sonata skirta Klaipėdai. Juk kelių šimtmečių laikotarpyje Klaipėda mums, lietuviams, buvo svajone... Pradedant aštuonioliku amžiumi lietuviai bandė įtvirtinti teisingumą, apginti savo nepriklausomybę šitoj pajūrio žemės juostelėj, kur ištiesė savo kruvinas rankas vokiečių grobikai kalavijuočiai. Bet, kada 1923 metais Antantos "malone" Klaipėdos žemė atiteko Lie-

tuvai, šeiminkais Lietuvos žemėj po senovei liko vokiečiai. Teisyba, visos bylos valstybinėse įstaigose, mokslo daugumoj mokyklų ėjo vokiečių kalba. Lietuvių kultūra, bet kuris lietuvių savarankiškumo pasireiškimas negalėstingai buvo slopinamas kiekviename žingsnyje. Senovės lietuvių giminės, vokiečių išnaikintos arba suvokietintos, — prūsų likimas laukė ir Klaipėdos krašto lietuvių.

— Bet tai neatsitiko, — tęsė toliau savo pasakojimą J. Karosas. — Didžioji Tarybinė Armija, išvijusi fašistinius grobikus iš Lietuvos žemės, išvijo juos ir iš Klaipėdos, gražinusi lietuviams nuomamą priklausiusias žemes.

Klaipėdoj, kaip ir visoj Lietuvoj, prasidėjo naujas gyvenimas. Kompozitorius sėdo prie fortepijono ir tęsė savo pasakojimą apie Klaipėdos kraštą, atlikdamas savo naująjį kūrinių — sonatą apie Tarybinę Klaipėdą.

Tą patį vakarą Karoso sonatą atliko ir jo mokiniai — Klaipėdos muzikos mokyklos simfoninio orkestro orkestrininkai. Ši mokykla buvo įsteigta praėjus vos keliems mėnesiams po Tarybinės kariuomenės išvadavimo miesto iš vokiečių.

Ir tas tempų spartumas kuriant šią mokyklą daugiau ne per pusę sugriautame mieste liudijo apie visiškai naują pažūrą į lietuvių kultūrą, kurią atnešė su savim į Klaipėdos kraštą jo išvaduojojai — tarybiniai kariai.

Pagaliau, juk tai nebuvo pradinė mokykla, nei amatų mokykla, nei technikumai, o įstaiga, paruošianti muzikų

kadrus, ir atrodo, kad galima buvo dar palaukti su jais. Bet vis dėlto nelaukta. Mokykla buvo suorganizuota 1945 metų vasarą. Ir dabar Klaipėdos muzikinės komedijos teatre dirba baigusieji šitą mokyklą.

Klaipėda yra uostamiestis. Į jo prielaukas atplaukia daugelio valstybių laivai. Mieste daug jūreivių. Bet tarp vėjo nupūstų, daug ko mačiusių jūreivių, tolimojo plaukiojimo kapitonų, rūkančių tradicines pypkes, jūs dažnai sutiksime jaunuolius su auksiniu inkaru milinės rankovėj. Kas šitie lieknai, pasitempę paaugliai jūreivių uniformoje? Tai Lietuvos darbininkų ir valstiečių vaikai.

Ir vėl prisimena praeitis. Kuomet, kas, per visą ilgą amžę istoriją nešiojo Lietuvos jūreivio uniformą? Niekas ir niekuomet. 16 metų buržuazinė Lietuvos vyriausybė plėtė savo valdžią Baltijos jūros krantuose nuo Nydos iki Palangos, bet per visą šį laiką nebuvo paruoštas nė vienas Lietuvos jūreivis.

Tarybų valdžios metais Klaipėdos krašte buvo atidaryta jungų mokykla ir TSR Sąjungos Žuvies Pramonės Ministerijos jūrininkystės mokykla. Čia ruošiami tolimojo plaukiojimo šturmanai, mechanikai, laivų statytojai. Mokyklų auklėtinams suteiktas puikus, ką tik nuėjęs nuo stapelių mokomasis laivas — motorinė barkentinė "Meridian". Dabar mokykloj vyksta teoriniai užsiėmimai; einama laivų rykai, inkarai, mašinų mechanizmai. O neužilgo,

Jevgenija Lemešenoka, Tarybų Sąjungos lakūnė, kuri išskraidė virš 1,000,000 kilometrų per 17 metų. (1,000,000 kilometrų sudaro apie 625,000 mylių). Ji atsižymėjo ir kare. Laike Stalino vadovų ji orlaiviu gabeno amuniciją gynėjams. Prie to, ji dalyvavo Berlyno kovose.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Waverley 0592

PALENGVINIMAS AR PROPAGANDA

Liberališka spauda labai džiaugiasi dėl taksų sumažinimo. Aprašydama taksų sumažinimą, ji piešia gražiausią paveikslą. Ročios, kad dabar žmonėms bus tikras rojus. Vieną dieną Toronto Daily Star įdėjo paveikslą šeimos iš 7 asmenų, padėdamas paaiškinti, kad šiai šeimynai dabar bus tikrai smagu gyventi, nors ši šeima iš 7 asmenų sutaupys tikrai \$100 į metus. 100 nuošimčių, matote, kartais reiškia labai mažai. Bet kartais ir 3 nuošimčiai reiškia labai daug. Pavyzdžiui, asmenys, kurie turi pajamų į metus \$200,000 gaus palengvinimų iki 3 nuošimčių, bet jiems per metus susidarys \$6,839. Tai graži alga.

Darbo žmonės, pagal naują taksų normą, sutaupys ne taip jau daug, kaip yra būnįjama. Jie sutaupys nuo \$5.00 iki \$100 į metus. Tai ir viskas. Bet dar klausimas, ar jie sutaupys. Matote, kartu su sumažinimu taksų buvo nuimta kainų kontrolė nuo daugelio maisto produktų. Jau dabar eina gandai, kad pienas kils, duona kils. Galimas daiktas, kad kils ir daugiau maisto produktų. Jeigu tas įvyks, tai palengvinimai bus greitai panaikinti, ypač didelėms šeimynoms, kurios turi mažai darbo rankų, o daug valgytojų.

Nors iš kalno sunku pasakyti, bet galima numanyti, kad šis taksų palengvinimas daugiausia pasitarnaus turčiams, korporacijoms. Jau daugelis kompanijų išsireiškė, kad veikiausiai nenupigins prekių kainos. Girdi, pardavimo taksai bus sumušti su prekių kaina. Žmonės mokės, kiek mokėję, o korporacijos ir pirkliai krausis didesnį pelną.

Lietuviai sako, kad iš didelio debesio dažnai būna labai maža lietaus. Taip gali būti ir su palengvinimais taksų mokėtojams. Pelnagrobiai, atsiliuosavę nuo kainų kontrolės, susižers sau, kas buvo taikyta darbo žmonėms. Darbo žmogui, tokiu būdu, skirtumas bus tik tas, kad jis, vietoj mokėjęs valdžiai, dabar mokės korporacijoms ir pirkliams.

PERSIKELE I AMERIKA

Iki praėjusio pasaulinio karo, Ryga, Varšuva, Kaunas ir kiti tokie miestai Tarybų Sąjungos pasienyje buvo pilni gandų malūnų. Ir kokių pranašysčių tie malūnai paleido į svetą. Jeigu būtų buvęs paskelbtas melavimo konkursas, tai čempionatą būtų gavusi tur būt Rygos taip vadinama liberališka spauda.

Tokių melo centrų skaičius Europoje žymiai sumažėjo. Rygos, Varšuvos ir Kauno spauda dabar pašvęsta mobilizavimui žmonių statybai, kultūrai plėsti. Ji nebeužsima politiniais pletkais. Bet dalis tų pletkininkų dabar šiaurės Amerikoje. Pavyzdžiui, Lietuvos žinių kopija dabar išeina Montreale.

Kovo 11 dienos laidoj, Lietuvos žinių kopija Nepriklausoma Lietuva didelėmis raidėmis ant pirmo puslapio paskelbė: "Pasikėsinimas prieš Staliną", "Suimti Lietuvos ir Latvijos prezidentai?", "Atleisti iš pareigų Molotovas ir Mikojanas". Tas visas žinias, be abejonės, surinko turkų ir kitų dar likusių pletkininkų spaudos peckeliai.

Žmonės, dar save liberalais tituluoją, dideliu žurnalistine patyrimu besigiria, nesigėdija tokius niekniekius dėti. Tik žiūrėkit, kaip buvo užpultas Stalinas: "Kai po tankų manevrų rinktinė defiliavo pro Staliną ir kelis generolus, vienas tankas staiga sustojo ir iš jo į Staliną ir jo palydos pusę nuaidėjo keli šūviai. Nė vienas jų nepataikė į taikinį." Taigi, privažiavo su tanku prie Stalino ir negalėjo pataikyti, nors tankas stovėjo, kada šovė. Dar labiau nepataikė Kardelio pletkas, kur jis jį taikė.

Dėl suėmimo Paleckio ir Kirchenšteino, žinoma, pletkininkams teks dar daugiau rausti. Greitu laiku pasieks mus spauda iš Lietuvos, išėjusi po to, kai jie buvo "suimti", ir bus galima gyvais faktais įrodyti, kaip toli buvo jų troškimas nuo tikrovės.

Blogai, kai laikraščius redaguoja žmonės, kurių troškimai pradeda išsiveržti per viršų ir tapti "žiniomis".

20

KAS NAUJO PASAULYJE

Popiežius reikalauja, kad si su Izraelija, bet dar nebūtų daugiau kalbama apie sirašiusi paliaubų.

Didžiausias Izraelijos kaimynas, Egiptas, pasirašė pirmas.

Paleštinis klausimas, kaip dabar atrodo, jau išsispres.

Profesorius Harold J. Laski, buvęs Britanijos Darbo Partijos pirmininkas, Londono universiteto profesorius, atvyko į Jungtines Valstijas su paskaitų maršrutu.

Kalifornijos universitetas Los Angeles mieste informavo jį, kad jis panaikina savo tarimą, pagal kurį Laski būtų davęs dvi paskaitas universitete.

Iš prof. Laskio atsiliepimo į tai matosi, kad jo paskaitos sulaukytos dėl jo politinių įsitikinimų. Atsakydamas į universiteto pareiškimą, prof. Laski pasakė, kad Londono universitetas nebūdžia žmonių už politinius įsitikinimus.

Reakcija niekad nesustoja ties komunistais. Ji tik pradeda nuo komunistų.

Jungtinės Valstijos išleido visą eilę intelektualų iš Tarybų Sąjungos ir jos kaimynių iš už "geležinės uždangos" dalyvavimui mokslininkų ir kultūrininkų konferencijoj New Yorke dėl taikos išlaikymo, bet tuo pačiu sykiu atsakė įsileisti daug dešinesnius intelektualus iš Britanijos, Francijos, Italijos ir kitų Vakarų Europos šalių.

Izraelija, atrodo, jau laimėjo svarbiausią pergalę. Lebanonas, kaimyninė arabiška šalis, taipgi pasirašė paliaubas su Izraelija.

Lebanonas yra antra arabiška valstybė, pasirašiusi paliaubas. Beliecia Transjordanija, taipgi nedidelė arabiška šalis, kuri rubežiuoja.

Jungtinių Valstijų sąjungininkių piliečiams durys uždaryta?

Keturiasdešimt dvi valstybės pasirašė taip vadinamą kviečių eksporto-importo sutartį. Ši sutartis nuskiria kvotas kiekvienai valstybei dėl eksporto ir importo. Faktinai, ši sutartis yra planuota kviečių produkcija ir dalyba.

Kviečius eksportuoja tik tai penkios valstybės: Kanada, Jungtinės Valstijos, Australija, Francija ir Urugvajus. Daugiausia eksportuoja Kanada. Jos kvota nustatyta 203,069,635 bušeliai. Jungtinių Valstijų — 168,069,635, Australijos — 80,000,000, Francijos — 3,306,934, o Urugvajaus — 1,873,185 bušeliai.

Visos kitos valstybės yra importuotojos, su Britanija priešakyje.

Kviečių kaina nustatyta \$1.50 už bušelį. Kas met bus keliama iki pasieks \$1.80.

Tarybų Sąjunga ir jos europinės kaimynės neįeina į sutartį.

Viso pasaulio spauda plačiai diskutuoja šiaurės Atlanto Pakto tekstą, kuris tilpo spaudoje, bet plačiausiai diskutuojamas Jungtinių Valstijų valstybės sekretoriaus Achesono išsireiškimas sąryšyje su šiuo paktu.

Pažangioji spauda daro išvadą, kad Achesono pareiškimas rodo, jog šio pakto pirmu uždaviniu bus gelbėti Franciją ir Italiją, jeigu tenai liaudis paimtų galią.

Klausimas lieka, ką amerikiečiai ir kiti Francijos sąjungininkai darytų, jeigu generolas De Gaulle su savo šalininkais užgriebtų galią?

Kiek matyti, tai dešinieji elementai pereina pas degalistus. Yra galimybių, kad degalistai bandys užgriebti galią, kaip anais metais Lietuvoje tautininkai su krikdemais.

Kad Francijos liaudis kovotų prieš dešiniuosius, tai vargiai reikia abejoti. Kurioj pusėj šiaurės Atlanto Pakto būtų tokiame atsitikime?

CLEVELANDAS. — Čia sustreikavo 200 Westinghouse Electric kompanijos darbininkų. Atsirado keletas skebų, kuriuos policija norėjo įbrukti į dirbtuvę automobiliuose.

Apie 50 skebų, susigrūdę į 15 automobilių, saugomų policijos, privažiavo prie pikieto linijos ir pandė pravažiuoti. Streikieriai pradėjo metyti į mašinas plytgaliais ir akmenimis. Policija paleido ašarines bombas ir išvaikė.

21.

Ankstyvajai Gėlelei

JOVARAS

Nors vėjai šaltieji tau draskė lapus,
Nors rytmečio šalnos tau rodė kapus, —
Tu vis neatbojai;
Tik augai, lapojai
Ir paskleidei girioms kvapus.

Nors kojomis mynė pikti gyvuliai,
Skausmai tau sužeisdavo širdį giliai, —
Rasa rytmetinė
Išgydė krūtinę —
Ir vėl tu šypsojais meiliai.

Prie barkšančių krūmų nuogųjų šakų,
Prie žemės šaltosios pilkųjų takų
Tu žiedus sukrovei,
Žydėjai, bujojai
Žiedeliais naujųjų laikų.

Lapeliais tu siekėi šviesumo brangaus,
Žinojai, — žiedeliai gražybių sau gaus:
Kad kaitros kankino
Ir vėjas džiovino,
Gaivino rasa iš dangaus.

1913.III.20

23 Pastabos

a Jungtinių Valstijų autoritetai suvaidino komedią sąryšyje su intelektualų suvažiavimu taikos klausimu.

Jie susileido rusų ir kitus iš "už geležinės uždangos", bet neleido iš Anglijos, Francijos, Italijos, Brazilijos ir Kanados.

Patį suvažiavimą apšaukė "komunistų propaganda".

Matote, taika virto komunistų propaganda.

Karas virto aukšto patriotizmo reikalu.

Štai prie kokio galo priėjo vakarinė demokratija ir kultūra.

b Kultūrinę, Mokslinę Konferenciją dėl Pasaulio Taikos sveikino tokį žymūs visuomenininkai:

Bernard Shaw, garsusis britų dramaturgas.

J. Nehru, Indijos premjeras.

M. Redgrave, britų jūdžių artistas.

Diego Rivera, garsusis piešėjas.

Ir daugelis kitų.

c Konferencijos priešakyje stovi Harlow Shapley, Harvardo universiteto astronomijos observatorijos direktorius.

Konferencijai pritarė daug įvairių mokslininkų ir kultūrininkų.

Tas parodo, kaip plačiai prigijęs taikos reikalas.

Bet taika šiandien laikoma žemu reikalu, paniekimo ženklu.

Tai blogas ženklas. Tai ženklas pavojaus civilizacijai ir kultūrai.

d Kapitalizmas puola desperacijon. Bet tas jo puldinėjimas neį jo naudai.

Slopindamas bent kiek pažangesnę opinią, jis daro komunistais visus, kurie tik tai rūpinasi kokiū nors geresniu dalyku.

Šiandien kapitalizmui jau išdavikai visi, kurie tik nepritaria barškinimui ginklais, kurie siūlo taikos kelia.

Tuo tarpu jis savo draugais skiriasi visus pasaulinius rakalius, fašistinius padaužas.

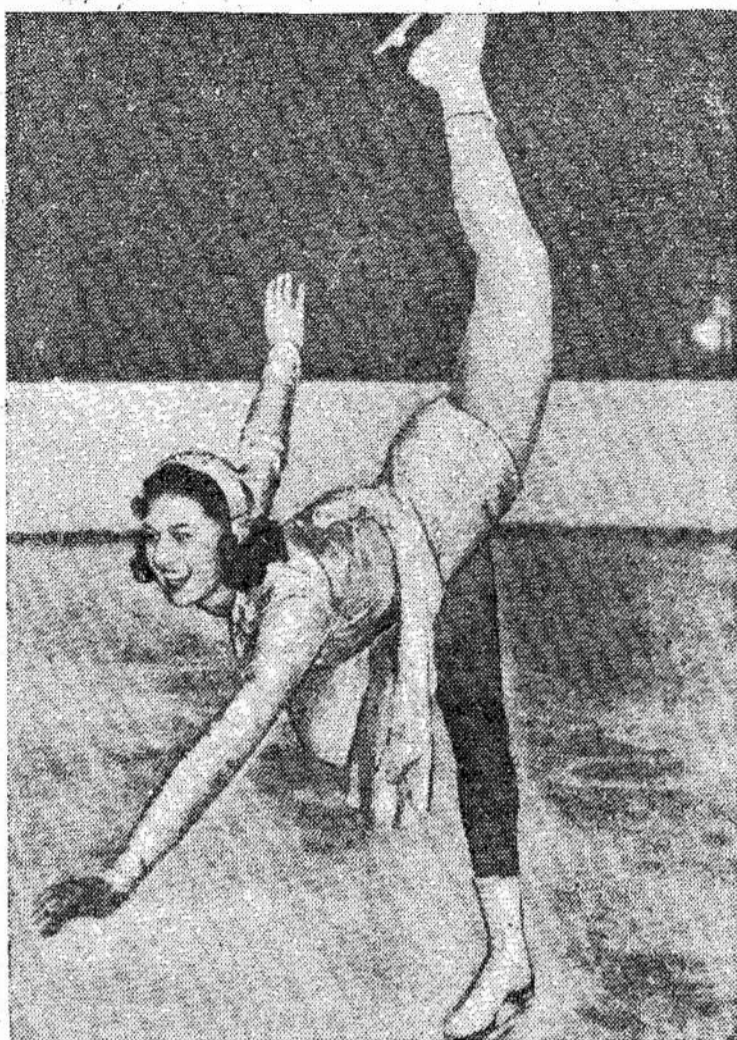
Doram žmogui dabar sunku būti "geru patrijotu", kadangi tais "patrijotais" šiandien figūruoja prastos reputacijos žmonės.

e Reikia, tačiau, gerai atsiminti, kad teisybė randasi pažangiųjų pusėj.

Pirm karo pažangieji irgi buvo opozicijoj kapitalizmo politikai.

Jie smerkė nuolaidas fašizmui, nesikišimo politikai.

Pažangiųjų pranašystės išsipildė. Žmonija pergyveno

Aja Vžanova, Čekoslovakianadietės, Barbaros Anijos čiuožikė, kuri perėmė Scott. Čia ji matoma laike pasaulinį čempionatą iš čiuožimo Londone.

25 Ką Kiti Rašo ar Sako

Atlanto Pakto Tekstą Paskelbus

"Paktas yra siūlomas taikai palaikyti. Iš tikrųjų, jis gali privesti prie karo. Tai yra baurus Jungtinių Tautų čarterio sulaužymas. Paktas siekiasi pakeisti Jungtinių Tautų vieno pasaulio sąvoką dviem nesutaikomais tautų blokais. Jis ryškiai atima karo paskelbimo galią iš Kongreso ir atiduoda ją į rankas militarinio štabo, esančio Europos sausžemyj. Tuomet, kai paktas neva sako siekiasi suvaržyti potencialinį agresorių, pirmąją pakto auką bus jo paties pasirašytojai."

Šitaip kalba apie Šiaurės Atlanto Apsigynimo Pakto Henry A. Wallace, buvęs mūsų krašto vice-prezidentas, o šiuo metu — Progresyvių Partijos vadovas.

Jis ragina Amerikos žmones, kol dar ne per vėlu, tarti savo žodį; jie turį tarti savo žodį prezidentui Trumanui ir Kongreso nariams, kad jie šią sutartį atmetų, kad jie "neužstatytų amerikiečių gyvybių ir jų likimo už paktą, statantį pavojun jų, amerikiečių, saugumą".

Mūsų nuomone, Henry A. Wallace pasakė tai, kas būtina reikėjo pasakyti, ką Amerikos žmonės turi žinoti: Šiaurės Atlanto Paktas yra ne taikos dokumentas, bet

baisią katastrofą.

Pažangiečiai teisingi ir dabar. Pavojus ne iš tos pusės ateina, kurion žiūri kapitalizmas.

J. Y.

karo. Jis žada Amerikai ir visam pasauliui ne taiką, bet karą, ne gerbūvį, bet nelaimę.

Prieš ką gi šis Paktas yra nukreiptas?

Well, jame kalbama apie "agresorių", bet prikišamai pirštu neparodoma, kas tas "agresorius". Tačiau kiekvienam aišku, jog tai yra visų pirmaisiai paktas, arba "šventoji sutartis", nukreipta prieš socialistinę Tarybų Sąjungą.

New Yorko "Daily News", kuris dažnai pasisako atvoriau, negu kita komercinė spauda, kovo 19 d. laidoje savo įžanginiame šitaip rašo:

"Ši sutartis, jei ją užgirs

tie, kurie jon įeina, nustatys mažiausiai aštuonis kraštus prieš Šovietų Rusiją. Tais aštuoniais yra: Jungtinės Valstijos, Britanija, Kanada, Francūzija, Belgija, Olandija, Luksemburgas ir Norvegija. Manoma, kad vėliau prie sutarties prisidės: Portugalija, Danija ir Islandija. Gal dar vėliau: Ispanija ir Airija".

"Daily News" pasakė tai, ko mūsų diplomatai nepasako. Jis pasakė, būtent, kad šion "šventojon sutartin", nukreipton prieš Tarybų Sąjungą, mierijama įtraukti ir fašistų Ispanija!

Ar dabar aišku, kokia demokracija čia bus ginama?

Ar dabar aišku, prieš ką šis paktas atkreiptas?

Ar dabar aišku, už ką būsimajame kare Amerikos sūnūs ir dukros turės savo galvas guldėti?!

Bet tai ne viskas!

Amerika ginkluos visas valstybes, priklausančias šiam paktui. Ji ne tik ginkluos, bet, jei, sakysime, pasirašiusioji valstybė ar valstybė "tampa užpulta" (ji pati išprovokuoja karą), tuomet Amerika turi siųsti kariuomenę jai ginti; tuomet kitos, pasirašiusios paktą valstybės stoja karan prieš "užpuoliką".

To neužtenka.

Valstybės sekretorius Dean Acheson, populiarindamas paktą, pasakė, jog Amerika kišis ir į išimtinai vidujinius valstybės reikalus ten, kur bus reikalo liaudies sukilimui slopinti, kapitalizmui gelbėti.

Sakysime: Italijoje arba Francijoje prasideda revoliucija, — pagal Achsono aiškinimą, — Amerika stos talkon kontr-revoliucijai, stos gelbėti tų kraštų kapitalistinį viešpatavimą.

Daleiskime, "demokratinė" Ispanija įstos į Atlanto Pakto. Bet už dienos kitos po to, kai ji čia įstoja, Ispanijos liaudis, kuri jau senai organizuojasi budeliui Frankui nuversti, sukyla. Aa! Tu-

24 SYPSENOS

Jis Nenori Būti Ponu

"Labai gaila, bet aš turiu pranešti, kad aš išeinu," tarė tarnas.

"Tai ką, ar ponias duoda perdaug įsakymų?"

"Taip. Ji užmiršta, kad aš galiu išeiti bile kada ir stumdo, lyg poną".

Mažas Skirtumas

"Eik po velniais," atkirto milijonierius, valkatos užkalbintas. "Nėturi gėdos maišytis po kojomis."

"Prašau labai nesidižiuoti," atkirto valkatas. "Didelio skirtumo tarp tamstos ir manęs nėra. Tamsta pradėjai krauti antrą milijoną, o aš pirmą."

Jau bus išaiškinta, jog sukilimą organizavo "sovietinė Rusija", na, ir Amerika privako prieš tą sukilimą išstoti, — padėti Frankui išsilaikyti valdžioje!

Taigi, Šiaurės Atlanto Paktas yra nukreiptas ne tik prieš Tarybų Sąjungą, bet jis nukreiptas ir prieš kiekvieno krašto darbo žmones, kovojančius už laisvę, už šviesesnį rytojų, besinaudojančius tomis teisėmis, kokias naudojo mūsų krašto žmonės, kovodami prieš savo neprietelius praityje!

Pakto autoriai, plepėdami, būk jis sudarytas pasaulinei taikai palaikyti, pamiršta, jog taikai palaikyti buvo įkurtos Jungtinės Tautos.

Jungtinėse Tautose, jų jū ribose, galima taika palaikyti, jei tik norima.

Beje, taika pasaulyje žydėtų, jei Amerikos vyriausybė ryžtųsi susitarti su Tarybų Sąjunga, išlyginant visokių nesuipratimus tarp šitų dviejų kraštų.

Bet Pakto autoriams, aiškiai matosi, rūpi ne taika, bet kas kitas.

Tačiau jie klysta, manydami, kad šia "šventa sąjunga" jiems bus galima pasaulio žygiavimą pirmyn sulaikyti.

Panašių sutarčių pasaulyje buvo jau padaryta, bet kas iš jų išėjo?

Panaši sutartis buvo Anti-Komunistinė Vokietijos-Japonijos-Italijos Ašis, bet visiems aišku, prie ko ji pasaulį privedė ir ko pati susilaukė.

Sutinkame su Henry A. Wallace'u: Amerikos žmonės privalo reikalauti senato, kad šis Paktas nebūtų užgirtas, kad Amerika nebūtų įtraukta į naujo karo žabaną.

Kiekvienam, kuris myli savo kraštą, Ameriką, privalo rūpėti taika ir tik taika, o ne karas. — Laisvė.

26 AGUONOS

STASYS JASILIONIS

Pasveikino rytą,
Pasveikino saulę
Ugninės aguonos smagučiais veidais,
Jos laukė, tikėjo,
Kad šviesiąją dieną
Pavyks joms sulaukti, — jina! da ateis.

Ir žvalgos aguonos
Į debesį pilką,
Į skraidantį paukštį, į plotį dangaus, —
Lyg burtuosė būtų
Praradusios laimę,
Jos tiki — iš naujo ją vėliai atgaus.

Gal laimės sparnais jos
Kelionę planuoja,
Kad bėgti — pabėgti tolyn nuo nakties,
O gal tiktai plačią
Tą melsvąją erdvę
Pritraukti norėtų prie savo širdies?

28.

Atviras Laiškas "Liudies Balso" Redakcijai

Tamstos savo laikraščio Nr. 910, iš kovo mėn 18 d. atspausdinote, kaip rašote, tikinčios katalikės — LTSR apskrities Tarybos deputatės Veronikos Uzelaitės laišką apie sąžinės laisvę Lietuvoje. Visom laiško mintim ir jūsų Redakcijos duotam paaiškinimui uždėjote antraštę, kad: "Lietuvoje įgyvendinta Tikra Sąžinės Laisvė".

Pasitikėdamas Jūsų demokratiškumu, tikiu, kad neatsisakysite šio mano atviro laiško atspausdinti Jūsų redaguojamam laikraštyje "Liudies Balse" ir po juo pateikti atsakymus į mano pateiktus klausimus. Mano klausimai yra šitokie:

1. Jeigu drg. Veronika Uzelaitė yra tikinti katalikė, kodėl gi ji savame laiške žodį Dievas rašo iš mažosios raidės? Pav., ten rašoma: "Dabar jie užsiima tik religijos klausimais, dievo tar nyba..." Šito žodžio joks tikintysis negalėtų rašyti iš mažosios raidės.

2. Jei Lietuvoje dabar įgyvendinta tikra sąžinės laisvė, tai kodėl bolševikai sulikvidavo visus Lietuvos Vyskupus, kaip: Vilniaus Arkivyskupą Mečislovą Reinį, Vyskupus: Ramanauską, Borisevičių, Matulionį?

3. Kodėl bolševikai dar pirmais okupacijos metais Lietuvoje nužudė šiuos kunigus: Valentį Balčių, Vaclovą Balsį, Joną Daugėlą, kun. Dr. Justiną Dabrilą, kaunaininką Vaclovą Dambrauską, kun. A. Juknevičių, Matą Lajauską, Joną Nvickį, Joną Petriką, Povilą Ravevičių, Benediktą Šveikauską, Joną Tutiną, Balį Vėgelę, kun. Stankevičių, Praną Vitkevičių ir kit.?

Jurgis Vaišnora, Toronto, 1949.II.19 diena.

Redakcijos atakymas: Kodėl Veronika Uzelaitė rašė "Dievą" iš mažosios, galėtų atsakyti ji pati.

Kas liečia kitus klausimus, mes atsakysime ištraukomis iš Trakų diecezijos dekanų kunigo Kazimiero Kulako pareiškimo praėjusių metų pabaigoj.

"Mano diecezijos tikinčiuosius," sako dekanas Kulakas, savo pareiškime, "aptarnauja 11 katalikų bažnyčių. Visi tikintieji laisvai ir pilnai naudojami tomis teisėmis, kurias jiems suteikė TSRS konstitucija. Pamaldos visose bažnyčiose vyksta paprasta tvarka. Tikintieji laisvai švenčia visas religines šventes. Pavyzdžiui, rugpjūčio mėnesį Trakuose įvyko tradiciniai žolinės atleidimai. Į atleidus atvyko kunigai iš kitų parapijų, susirinko daug tikinčiųjų. Šventė praėjo iškilmingai. Šiuo metu visose bažnyčiose vyksta

gyvas prisiruošimas Kalėdų šventėms.

"Visose parapijose kunigai pradėjo 'kaledojimą' — tikinčiųjų aplankymą. Kiekviena tikinčiųjų šeima apdovanojama tradicinėmis kūčių plotkelėmis. Bažnytiniai chorai repetuoja kalėdines giesmes. Kalėdų šventės bus švenčiamos labai iškilmingai, taip kaip ir visais kitais metais.

"Bažnyčia Tarybų Lietuvoje atskirta nuo valstybės, kuri nesikiša į bažnyčios vidaus reikalus. Bažnytinė vyriausybė savarankiškai paskiria kunigus į parapijas, savarankiškai tvarko pamaldų tvarką ir visus kitus bažnyčios reikalus."

Toliau dekanas Kulakas

sako: "Tikyba mokyklose dabar nedėstoma. Tačiau kunigams nedraudžia laisvai mokyti tikybos už mokyklos ribų. Mano diecezijoje, kaip ir kitur, kunigai laisvai lanko ligonius; įprastą tvarką yra teikiami šliūbai, krikštijami vaikai.

"Mano diecezijoje tikintiesiems aptarnauti yra pakankamas kunigų skaičius, nemažesnis kaip ankstyvesniais laikais. Neseniai atvyko dar keletas jaunų kunigų, kurie baigė Kauno kunigų seminariją jau Tarybų valdžios metais. Jų tarpe Valkininkų klebonas Kakarickus Stasys ir vikaras Markevičius Aleksandras.

"Šių metų spalio mėn. 31 dieną Kaune įvyko didelės iš-

kilmės. Panevėžio vyskupas Paltarokas čia iškilmingai įšventino 40 jaunų klierikų. Iš viso Kauno kunigų seminarijoje dabar mokosi 150 klierikų — būsimųjų jaunųjų kunigų. Seminarijoje dėsto seni teologai — seminarijos rektorius kunigas R. Vaitiekaitis, kunigas Pr. Venckus, kunigas D. Grigaitis, kunigas Br. Sakalauskas ir kiti.

"Vyskupijų skaičius Lietuvoje pasiliko toks pats; koks buvo anksčiau, būtent, 6 vyskupijos ir 2 arcivyskupijos".

Dekano Kulako pareiškimas yra patvirtinamas, kad Veronika Uzelaitė rašo tiesą.

Jeigu kuriems kunigams Lietuvoje teko įkliūti, tai jau ne už tikėjimą, jo praktika-

Saugokit 3/ Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J

Vidurių opos (ulcers) atsiranda nuo netikusio maisto. Ar tai skardžio opa, ar žarnos opa — gyti nenori, nebent pradėti vartoti pilną dietą su gausa visokių vitaminų. Tada susidaro į kraują kaip ir kokio cemento, kurs greičiau užpildo plyšius ir spragas. Ypač būtinas opom ir žaizdom gražiai gyti yra vitaminas C — vaisių ir daržovių vitaminas. Atseit, vaisių ir daržovių sunkos tokiems ligoniams reikia vartoti daug. Ir to dar negana. Reikia ir dirbtinio vitamino C, bent po 100 miligramų tris kartus per dieną. Reikia tą vitaminą imti mėnesiais ir metais, kad ir jau išgijus opai, tai opa vėl neatsivers. Reikia ir visų kitų vitaminų, per visą gyvenimą.

Benadrylis (Bendryl) ir kiti panašūs antihistaminiai preparatai, vartojamieji alergijai palengvinti, esti naudinga vartoti ir nuo paprastų slogų bei šalčių. Tuoj nuo pat pradžios, kada tik pajunti, kad jau bus sloga, imk benadrylio, po vieną kapsulę 3 kartus per dieną. Kitomis dienomis pakaks jų imti bent po vieną aną nakties. Nors užgulimui palengvinti gerai yra lašinti kokių prietinkamų lašų, kaip kad "glu-cothricil" arba traukti į nosis garų — "benzedrine inhaler". Ir šiaip verdančio vandens garas palengvina slogą. Gahima jo įkvėpuot dažnai.

Metai po metų auga valstybės biudžetiniai asignavimai aukštajai mokyklai, stiprinama jos materialinė bazė, atidaromos vis naujos ir naujos mokslo įstaigos. 1948 metais TSR Sąjungoje buvo suorganizuota 20 naujų universitetų ir institutų, tame tarpe Tadžikijos valstybinis universitetas, Maskvos transporto-ekonomikos, Latvijos teatrinis institutas, 11 svetimų kalbų institutų ir kiti. Nauji fakultetai buvo atidaryti perėjais metais 44 veikiančiose mokslo įstaigose. Viso tarybų sąjūdyje yra 800 aukštųjų mokyklų — 9 kartus daugiau, negu iki revoliucijos.

Aukštojo mokslo įstaigos dabar veikia 227 šalies miestuose — iki revoliucijos jų buvo tik 16 Rusijos miestų. Visos tarybų nacionalinės respublikos turi savo aukštojo mokslo įstaigas. Centrinės Statistikos Valdyba praneša, kad 1948 metais šalies aukštojo mokslo

29. Kultūrinės Statybos Laimėjimai

Sergiejus Kaftanovas
TSRS Aukštojo Mokslo Ministras

1948 m. sausio 20 d. tarybinėje spaudoje paskelbtas Centrinės Statistikos Valdybos prie TSRS Ministrų Tarybos pranešimas.

Šitame pranešime įtikinama skaičių kalba pasakojama ne tik apie žymiausius Tarybų Sąjungos pasiekimus visose liaudies ūkio srityse 1948 metais, bet ir apie socialistinės kultūros pasiekimus.

Po pergalingo Didžiojo Tėvynės karo užbaigimo tarybų valstybė padėjo daug jėgų ir lėšų liaudies švietimui atkurti ir toliau išvystyti.

Penkmečio plane numatyta 1950 metais padidinti pradinį ir vidurinių mokyklų skaičių iki 193 tūkstančių, o moksleivių skaičių juse iki 31,8 milijono žmonių.

Kaip matyti iš paskelbtų duomenų, moksleivių skaičius pradinėse, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose padidėjo 1948 metais, palyginti su praeitais metais, daugiau kaip 2 milijonais ir dar sudaro 33,2 milijono žmonių.

Išsiplėtė ir mokyklų tinklas. Tarybų Sąjungoje dabar veikia apie 200 tūkstančių

bendro lavinimosi mokyklų. Tokiu būdu, penkmečio planas švietimo srityje jau įvykdytas trečiaisiais jo įgyvendinimo metais.

Tą patį vaizdą mes matome tarybinės aukštosios mokyklos išvystymo srityje. Aukštojo mokslo įstaigų studentų skaičių, kaip pranešė Centrinė Statistikos Valdyba, sudaro 743 tūkstančiai žmonių, kas viršija iki karių studentų kontingentą 26 procentais. Be to, 270 tūkstančių studentų mokosi neakivaizdinėse aukšto mokslo įstaigose. Tarybinėje mokykloje mokosi dabar daugiau studentų, negu visose Europos šalyse, jas kartu paėmus.

Metai po metų auga valstybės biudžetiniai asignavimai aukštajai mokyklai, stiprinama jos materialinė bazė, atidaromos vis naujos ir naujos mokslo įstaigos. 1948 metais TSR Sąjungoje buvo suorganizuota 20 naujų universitetų ir institutų, tame tarpe Tadžikijos valstybinis universitetas, Maskvos transporto-ekonomikos, Latvijos teatrinis institutas, 11 svetimų kalbų institutų ir kiti. Nauji fakultetai buvo atidaryti perėjais metais 44 veikiančiose mokslo įstaigose. Viso tarybų sąjūdyje yra 800 aukštųjų mokyklų — 9 kartus daugiau, negu iki revoliucijos.

Aukštojo mokslo įstaigos dabar veikia 227 šalies miestuose — iki revoliucijos jų buvo tik 16 Rusijos miestų. Visos tarybų nacionalinės respublikos turi savo aukštojo mokslo įstaigas.

Centrinės Statistikos Valdyba praneša, kad 1948 metais šalies aukštojo mokslo

Jau keili metai nuo karo pabaigos, bet Britanijoje dar daug gaminių labai trūksta. Pavyzdžiui, mėsos žmogui skirta tik 7 uncijos į savaitę. Tik pastaruoju laiku pa-

naikintos kortos dėl drabužių. Ši nuotrauka parodo langą vienos suknelių krautuvės Londone su skelbimu, kad jau galima pirktis be kortos.

— augal-
nės k-
dama
go bu-
meitė
— bulvei-
kurio
o šaki
Soč
plauš
pijom
Po
augo
rio šė
pomic
vo laį
mė ar
Pas
padar
maitu
nis, o
Tur
nutar
lo" d.
augal
yra, p
šakny
mes d
palaip
Iš j
me pe
šūnė j
gaļi a
uogū
išėmė
pasod
kad b
šų. D
me, o
skiepi
žalas.
Tok
tik ma
jimas
sulauž
augti
kytas
viršų.
Po
dėjom
pomid
keista
iš mū
"pašė
Šį
apraš
su kit
getaty
gina
žiedų
Aš
ma
kraus
rašyti
pavirs
me. N
kių at
dianu
nomi
ner tū
žinia
augal
žiedas
tais b
O k
pomid
keistu
vegeta
tik su
midor

32

Augmeninė Chirurgija

(Pabaiga)

"Pasėles" Augalas

— Ką darysime su šiais augalais? — paklausė manęs kartą sodininkas, rodydamas puoduką, kuriame augo bulvė ir pomidoras (tomeitė).

— Skiepsime pomidorą bulvei, kad gautume augalą, kurio šakelėse augtų vaisiai, o šaknyse — šakniavaisiai.

Sodininkas paėmė peilį ir plaušus aprišimui, ir įskiepijome sudūrimo būdu.

Po kelių dienų skiepas jau augo ant bulvės augalo, kurio šaknys pradėjo maitinti pomidorą. Bulvė turėjo savo lapus, vadinasi, ji pati ėmė anglirūkštį iš oro.

Paskui mes mėginome taip padaryti, kad pomidoras maitintųsi ne per bulvės šaknis, o per jos lapus.

Turėdami šį tikslą, mes nutarėme imtis lyg ir "kvailo" darbo. Mes apvertėme augalą aukštyn kojomis, tai yra, persodinome jį taip, kad šaknys atsidūrė viršuje. Tai mes darėme ne iš karto, bet palaipsniui.

Iš pradžių mes prilenkėme pomodoro (tomeitės) viršūnę prie žemės ir užkasėme dalį atžalų. Kadangi iš jų išaugo savos šaknys, tai mes išėmėme augalą iš puodo ir pasodinome vėl, bet taip, kad bulvės šaknys būtų viršū. Dalį šių šaknų atplovėme, o kitai daliai šaknų įskiepijome jaunos bulvės atžalas.

Tokiu būdu pasikeitė ne tik maistinių medžiagų judėjimas šiame augale, bet buvo sulaužytas šaknų siekimas augti žemyn, taip pat sulaužytas stiebo siekimas augti į viršų.

Po pustrėčio mėnesio pradėjome auginti atžalas ant pomodoro. Iš jų išaugo labai keistasis augalas, kurį vienas iš mūsų lankytojų pavadino "pasėlusiu" augalu.

Šį augalą daug lengviau aprašyti, darant palyginimą su kitu augalu, vadinamu vegetatyvine kriaušė, kuri augina vaisius ne tik iš savo žiedų, bet ir iš lapų.

As su dideliu susidomėjimu tyrinėju vegetatyvine kriaušę, bet kai tenka ją aprašyti, tai kūrybinis darbas pavirsta man savotiška bausme. Mokslas reikalauja aiškių apibrėžimų, tikslų pavadinimų, o čia beveik neįmanoma nei tikri apibrėžimai, nei tikslūs pavadinimai. Nežinia kas iš tikrųjų yra šio augalo lapas, kas atžala ar žiedas. Taisi nustatyti kartais be galo sunku.

O kai dėl įskiepyto bulvei pomodoro, tai įvairiais savo keistumais jis prašoko net vegetatyvine kriaušė. Čia ne tik susiraizgė bulvės ir pomodoro požymiai, bet dargi

atsirado tokių organų, kurių neturėjo nei pomidoras nei bulvė. Labiausiai ypatingi buvo žiedai. Net vienoje ir toje pačioje atžaloje žiedai taip skyrėsi vienas nuo kito, kad juos lengvai buvo galima laikyti skirtingų augalų žiedais. Jie smarkiai skyrėsi savo pavidalu, spalva ir dydžiu. Keletas smulkių žiedų lengvai tilpo vienam aritmetikos sąsiuvinio langelyje. Tai buvo žiedai neužaugos. O šalia jų buvo žiedai milžinai. Vienas toks žiedas vos sutilpo laiško voke. Vieni žiedai buvo rutulio pavidalo, kiti atrodė kaip varpeliai, skėčiai ir t.t.

Dar Baudymai su Skiepais

Skiepijimų bandymus galima dar žymiai praplėsti. Pavyzdžiui, galima geltonosios tomeitės žiedą įskiepyti raudonosios tomeitės žiedui arba dar kitos rūšies tomeitei, turinčiai būdingą spalvą ar vaisiaus pavidalą.

Tuo būdu iš skiepo, išaugusio vaisiaus sėkloje, bus suderinti vienu ir tuo pat laiku trijų įvairių tomeičių rūšių savumai.

Galima įskiepyti tomeitės žiedus bulvei ar baklažanui, žirnių žiedus galima įskiepyti pupoms, o įskiepytus žiedus galima apdulinti trečio augalo sėkladulkėmis.

Sovietinis akadaemikas Filatovas atrado ir patikrino, kad jeigu organizmas stovi tam tikrą laiką ant gyvenimo ir mirties ribos, tai jo ląstelėse (celėse) atsiranda ypatingų medžiagų. Šias medžiagas Filatovas pavadino "blogesniaisiais paskatintojais". Jei tos medžiagos vienaip ar kitaip perduodamos kitam augalui ar gyviui, tai jos skatina visus gyvybinius veiksmus tame augale ar gyvyje.

Filatovo atradimas gali būti pritaikytas ne tik medicinoje, bet ir augalijoje, taip pat ir darant naujus skiepijimų bandymus.

Turint šį tikslą, bandomasis augalas per tam tikrą laiką pirma laikomas prispaustuje būklėje (pavyzdžiui, tamsioje, šaltame ore). Pas-

kui jis vėl sveikai prižiūrimas ir, kai jis pasitaiso, tuomet jam daroma įskiepijimas. Hibridus, — mišrius augalus tarp įvairių veislių yra sunku išvystyti, bet tai galima pasiekti, pritaikant panašias priemones.

Taigi, griebiantis chirurginių veiksnių, galima viename augale ne tik įvairius vaisius auginti, bet ir keisti pačius augalus tam tikra kryptimi.

Augalų chirurgija duoda žmogui puikų įrankį. Žmogus, tuo įrankiu pasinaudodamas, gali suteikti augalams pageidaujamus pavidalus ir rūšis. Žengti tokiu keliu ragino diąsysis gamtos pertvarkytojas I. V. Mičurinas.

34 Būsimasis Jungtinių Valstijų prezidentas? Kas gali pasakyti. Tai Franklin D. Roosevelt, Jr., trečiasis velionio Franklin D. Rooseveltto sūnus. Jis kandidatuoja į Jungtinių Valstijų kongresą vieton Sol Bloomo, kuris mirė.

Kolektyvų Keliu

A. IKVILDAS

Stungių Kaimas šiandieną

Kasdien į Vinco Norkaus namus apylinkės laiškanėšys atneša naujų laikraščių. Jis paprastai ateina tuo metu, kai šeimininkas pareina iš darbo pietauti. Kol žmona Zuzana dengia stalą, Norkus, prabėgom peržiūrėjęs laikraščius, deda juos į etazerę. Vakare šeimos ratelyje jis balsiai skaito įdomiausias naujienas.

Vincas Norkus žinomas kolektyviniame ūkyje, kaip prityręs žemdirbys. Jo grandies sklype pernai buvo surinktas pats aukštasis arterlėje derlius — po 20 centnerių žiemkenčių rugių ir kviečių iš kiekvieno hektaro 16,5 hektaro plote. Buvęs varginasis valstietis, jis dabar pasiturinčiai ir kultūringai gyvena. Į savo klėtį Norkus supylė per 150 pūdų grūdų, gautų tik avansu. Jo asmeniniame ūkyje yra karvė, kiaulės, smulkūs gyvuliai, daugybė naminių paukščių.

Sąžiningai dirbdamas kolektyviniame ūkyje, Vincas Norkus savo uždirbtaisiais pinigais daug ko nusipirko. Jis įsigijo radijo imtuvą. Va-

kare jo jaukiame bute dega elektros šviesa, kalba radijas, vaikai prie stalo ruošia pamokas. Mokykloje jie geriausiai mokiniai. Netrukus šita kolektyvininkų šeima švęs įkurtuves. Norkus, kaip ir kai kurie kiti arterlės nariai, statosi naujus erdvius namus.

Pasiturinčiai gyvena kolektyvininkai — Juozas Bičius, Anicetas Kigas, Kazys Melys, Juozas Gincas, Jonas Zalga ir kiti, buvę dvarininkų bei buočių kumečiai.

Mūsų vaikai mokosi trijose kaimo mokyklose, kuriose dabar apie 200 mokinių. Dvidešimt jaunuolių ir mergaičių — kolektyvininkų ir darbo valstiečių vaikų — lanko Žagarės gimnaziją. Bronė ja gydytojas Varnas. Poliūnaitė, Zosė Gurskytė ir Bronė Strakšaitė studijuoja ir būtiniai Stungių apylin-Vilniaus universitetuose. Kolektyvininko sūnus Justas

Gasparaitis mokosi Kauno ryšių technikumė. Kazys Kigas, Antanas Gurskis ir Bo-lius Poliūnas baigė mechanizatorių kursus. Smetoniniais laikais 80 procentų Stungių kaimo gyventojų buvo neraštingi. Apie gimnaziją, o juo labiau apie universitetą, valstiečių vaikai nė svajoti nedrįso.

Dabar Stungiuose mokosi ir suaugę. Daugelis pagyvenusių valstiečių likvidavo savo neraštingumą. Kolektyvinio ūkio klube dažnai rengiamos paskaitos, pasikalbėjimai. Pranešimus daro mokytojai — Mongerdas, Šeliginas, Varnienė ir kiti. Valsčiaus žemės ūkio skyriaus vedėjas Kavaliauskas ir agronomas Radzius supažindina kolektyvininkus su prišakinė tarybine agrotechnika.

Kiekviena valstiečio šeima užsiprenumeruoja po vieną ar du laikraščius. Bibliotekoj, atidarytoj prie klubo, jau yra apie 500 knygų. Jos lentynose Lenino ir Stalino raštai, daug grožinės bei žemės ūkio literatūros.

Į Stungius atvažiuoja ir kilnojamas kinas. Per pastarąjį laiką mūsų klube buvo demonstruoti filmai: "Už tuos, kurie jūroj", "Turtin-goji nuotaka" ir kiti. Jaunimas ruošia meno saviveiklos vakarus.

Apylinkės gyventojų perkamoji galia, po to kai čia buvo organizuoti kolektyviniai ūkiai, kelis kartus išaugo. Krautuvė kasdieną parduodama didelė daugybė prekų.

Tarybų valdžia taip pat pasirūpino ir gyventojų medicinos aptarnavimu. Valsčiaus centre yra ligoninė, ambulatorija, gimdymo namai, kurių prie buržuazinio režimo nebuvo. Į Stungių kaimą periodiškai atvažiuoja gydytojas Varnas. Šitie dedžiuliai kultūriniai ir būtiniai Stungių apylin-Vilniaus universitetuose. Kolektyvininko sūnus Justas

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Ištodami!

Stūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TESIS nuo KOVO 1 iki BIRZELIO 1

Laikė Vajaus Ištėjimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu Priimamas Be Ištėjamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalponis Išmokėjusi \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00 Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Siekia Arti \$22,000

Dėl informacijų kreipkitės:

J. Kevėža, 11 A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

33 TABAKOS FARMOS

100 akrų — 60 akrų tinkamos tabakai, 22 akrai gali būti užsodinti tabaka pagal kontraktą — galima padidinti kontraktą iki 30 akrų — miškas ir ganyklos. Barnė 50 x 30, grynhauzė, 4 kilos, vištynyčia, visa tabakos mašinerija, traktorius, 2 arkliai, 2 karvės.

Namas turi visus patogumus.

Pilna kaina \$28,500, reikia įmokėti \$14,000.

Tai bargas. Parduodama iš priežasties ligos.

Kreipkitės pas Mr. MOSSEY

R. Teslia Real Estate

1693 Dundas St. W. - Toronto - Tel.: L.A. 2612

MONTREALO ŽINIOS

Sugrįžo iš Tolimos Kelionės

MONTREAL. — Drg. Vera Verbylienė, apie kurią buvo anksčiau rašyta, kad išvyko į Angliją saviškių aplankyti, šiomis dienomis, po keturių mėnesių laiko nebuvimo Montreale, sugrįžo. Drg. Verą patenkinta savo kelione ir džiaugiasi pasimačiusi su savaisiais, tik su didele širdgėla ir nepasitenkinusi, kad jos vyriausiasis kelionės tikslas, tai yra buvęs troškimas pasimatyti su savo brangia motina, neišsipildė, nes jai plaukiant į Angliją, jos motina mirė.

Vera, būdama Anglijoje, daug ko matė, daug ko patyrė. Jai sunku būtų buvę sivaizduoti apie ten šiuo laiku esamą skurdų gyvenimą, vargą, maisto, drabužių, namų ir kitokių dalykų trūkumą. Karo žymės ne tik jaučiamos, bet ir matomos. Dar matė daug vietų išbombarduotų, namų ir įvairių kitokių pastatų sugriautų ir dar nemanomų taisyti. Aš tikiu, kad Vera pati pasistengs plačiau aprašyti savo įspūdžius iš savo kelionės ir patyrimų.

Kultūros ir Apšvietos Draugijos Susirinkimas

Šį sekmadienį, balandžio 3 d., yra šaukiamas kultūros ir apšvietos draugijos, LLD 137 kuopos mėnesinis narių susirinkimas. Į šį susirinkimą yra kviečiami ne tik nariai, bet ir simpatikai. Šiuo laiku kaip tik yra vedamas draugijos vėjus už gavimą naujų narių. Norintieji į draugiją įsirašyti, yra maloniai kviečiami, o būti šios organizacijos nariu yra garbinga, nes tai yra ta organizacija, kuriai rūpi suteikti darbą žmonėms kultūrą, apšvietą ir klaninis supratimas.

Nariai ir simpatikai kviečiami skaitlingai šiame susirinkime dalyvauti.

Susirinkimas įvyks 01234 Charlevoix St. Pradžia 2 val. po pietų.

Ligoniai

Kovo 17 d. Juozas Makarevičius darbe apsiplikino. Ligonis serga savo namuose.

Kovo 18 d. susirgo gripu Ona Jasiūnienė. Ligonė randasi savo namuose.

Savaitė atgal buvo susirgusi Janė Vilkelienė. Ligos

priežastis — sukręsti nervai. Daktaras liepė imti poilsį ir ramybę.

Visiems sergantiems linkni greitai pasveikti.

Korespondentas

KAS KAIP REMIA LAUDIES BALSĄ

Laikė pastarosios savaitės dėl Liaudies Balso pasidarbavo bei prisiuntė paramos sekantieji draugai ir draugės:

F. M. Koval, Seattle, Wash., atsinaujindamas prenumeratą prisiuntė \$1.50 aukų.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė nuo LLD 110-tos ir 50-tos kuopų ruošto parengimo dalį pelno, \$10.00, dėl Liaudies Balso paramos.

J. Dadurka, Delhi, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, perdavė \$1.50 aukų.

Dienraštis "Vilnis", Chicago, prisiuntė naują prenumeratą.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo K. Makarevičiaus \$1.00 aukų.

J. Sargautis, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo A. Malecko \$2.00 aukų.

L. Luko, Haney, B. C., atsinaujindamas prenumeratą dviem metams prisiuntė \$1 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo LLD 84 kp., Paterson, N. Y., \$5.00 aukų dėl Liaudies Balso paramos.

Birutė Pampalaitė, Hamilton, Ont., laike Juozų Paškausko ir Sakalausko vardadienio minėjimo surinko ir prisiuntė \$20.00 aukų.

M. Vidrukas, Winnipeg, Man., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo P. Matejuno \$2.00 aukų.

Wm. Patten, Gloucester, N. J., užrašė Liaudies Balsą Anglijon.

J. Binks, Victoria, B. C., ir J. Boris, Nanaimo, B. C., atsinaujindami prenumera-

tas, prisiuntė po \$100 aukų.

Prenumeratų atnaujinime gražiai pasidarbavo P. Kisielienė ir P. Jarmolovičius, montrealiečiai; R. Antanavičienė, P. Karpavičius ir P. Dargužis, torontiečiai, ir K. Zala, windsorietis.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, reikiame nuoširdžia padėka.

Administracija

NANKINGAS. — Kinijos komunistų radijas praneša, kad greitai laiku prasidės taikos derybos.

Nacionalistų ministrų kabinetas ruošia taikos sąlygų projektą. Manoma, kad taika jau arti, nors komunistų radijas pareiškė, kad dabar einas prezidento pareigas Li Tsung-jen yra šiaudinis prezidentas. Ir premjeras, sako, taip pat yra šiaudinis.

Farma Pardavimui

Parduodama arba keičiama į namus mieste 120 ekerių farma, su naujais trobesiais ir elektros apšvietimu, tinkama tabakui ir kitiems pasėliams auginti. Žemė skirstos: 80 ekerių dirbamos, 30 ek. miško ir 10 ek. sodybos ir Theamsville upės kranto. Priė gero susisieki-mo, nes farma jungiasi su Nr. 2 Highway. Didesni miestai: London už 37 mylių, Chadam už 35 mylių. Už pusės mylios Wardsville miestelis, kur yra: pradžios ir aukštesnioji mokykla, bažnyčios, krautuvės ir kt.

Smulkesnės informacijos reikalu rašyti: Dan. Balašis, R. R. 2, Wardsville, Ont.

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. Tremore 6679

VERDUN, QUE.

D.L.K. Vytauto Nepriugulmingo Klubo

ŠOKIAI

vyksta

KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

Klubo Svetainėje

2161 St. Catherine St. E.

Šokiams griežia Sadausko Orkestra

Vynas, Alus ir Degtinė

Visi esate nuoširdžiai kviečiami atsilankyti

Pradžia 8 v. v.

Ižanga 50 c.

Rengėjai

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: 4—5 po pietų, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant
šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Darui savo ligoninė, egzaminuoja ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947

J. M. Rosenfeldas

Advokatas

Kalba Lietuviškai

Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.

20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir

DLKVNPD Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandos: 2—4 v. p. p.,

7—8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE.

Montreal, Que.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tarybininkų Frontas Skilo

MONTREAL. — Čia įvyko smetonininkų, krikdemų ir socialdemokratų fronto suvažiavimas, kuris savo ginčiais ir netvarka toli pralenkė pradžioj karo įvykusį tarybininkų suvažiavimą. Jų suvažiavimas puikiai parodydė, koks likimas ištiktų Lietuvą, jeigu tokie "vienybės" apaštalai grįžtu. Dėl menkų dalykėlių jie negalėjo susitarti.

Prieš aprašant suvažiavimą plačiau, reikia paaiškinti, kas šiame suvažiavime dalyvavo, ir kas prieš ką išėjo.

Kaip žinia, Montreale ir Toronte buvo tarybos, sudarytos iš individualų. Jas palaikė socialistai ir parapijonai. Montrealiečių taryba skaitėsi centralinė. Suvažiavusieji dipukai sutvėrė visą eilę tarybos skyrių įvairiose vietose. Taigi, buvo dvi senos tarybos, o prieš jų atsirado keletas naujų.

Kaip matėsi iš spaudos, Montreale ir Toronto tarybos buvo socialistuojančių asmenų kontrolė. Naujosios tarybos — dešiniųjų, daugiausia smetonininkų ir krikščionių demokratų. Socialdemokratai, kontroliuodami taip vadinamą centralinę tarybą Montreale, kiek laiko atgal perėmė Nepriklausomą Lietuvą iš dešiniųjų. Smetonininkai, kurie sudarė skyrius, iš karto nustojo rėmę laikraštį.

Tokiose tai sąlygose įvyko prisirengimas suvažiavimui.

Suvažiavimas buvo skelbtas 9 valandą ryto, bet prasidėjo vos 11 valandą. Deleгатų buvo nedaug, taipgi ir svečių. Suvažiavimą atidarė Tarybos vicepirmininkas Girinis (pirmininko Juškevičiaus tik vardas girdėjosi). Girinis pirmininkavo nekaip. Labai lėtai.

Prieš pradėdant rinkti prezidentumą, skyrių atstovai, centralinės tarybos opozicininkai (daugiausia smetonininkai ir krikdemai), susikilo. Susidarė dvi griežtos grupės. Skyrių atstovai nepripažįsta centralinės tarybos ir nenori skaitytis su ja. Jie tiesiog neleidžia rinkti prezidentumo. Aiškina, kad buvo pertvarkyta dienotvarkė. Girdi, buvę skelbta, kad pirma bus leista pasitarti skyrių atstovams, o seimas įvyks tik antrą dieną. Girdi, tarybininkai (centralinė taryba) nukėlė skyrių atstovų pasitarimą kitai dienai. Jie reikalauja leisti pirma pasitarti skyrių atstovams. Po ilgų ir karštų ginčų ir argumentų, kardelininkai nusileido ir leido atstovams pasitarti penkiolika minučių.

Kada suvažiavimas buvo pradėtas iš naujo ir reikėjo rinkti prezidentumą, vėl kilo ginčai. Smetonininkai nepriėjo prie prezidentumo rinkimo ir vėl. Reikėjo daryti pertrauką ir eiti pietų.

Apie antrą valandą suvažiavimas vėl prasidėjo, trečiu kartu. Vėl siūlomas prezidento rinkimas. Ir vėl smetonininkai agituoja ir ruošiasi suvažiavimą apleisti. Čia kardelininkai, su Kardeliu priešakyje, nusileidžia. Girinis palieka pirmininkauti toliau. Darinkti du sekretoriai. Taip tai prasidėjo suvažiavimas. Jis niekaip negalėjo išrinkti prezidentumą.

Prasidėjo sveikinimai. Sveikina Grant Suttie, kuris tituluojasi Lietuvos konsulu (Smetonos). Kalba "ministris" Sidzikauskas. Tiesija sėbrus, kad Lietuva būsianti greitai "išlaisvinta". Sveikina ir Devėnienė, tik ji nežinanti, ką sveikinti. Jai neaišku, kas čia kur dedasi.

Paskui sekė raportai. Pirmausia buvo išduotas pirmininko raportas (raportavo žmona). Raportas buvo labai mizernas. Ilgą ir aiškų raportą išdavė Rudinskas, buvęs N. Lietuvos redaktorius. Iš jo raporto paaiškėjo, kad laikraštis pergyvena kritišką finansinę padėtį. Užsibrėžimas neišdeges. Buvę daug pasižadėjimų, bet mažai išpildyta.

Rukšėnas, dabartinis administratorius, nusiskundė, kad permažai skaito laikraštį. Jis minėjo, kad turi apie 2,800 prenumeratų Kanadoje, Jungtinėse Valstijose, Anglijoje ir kitur. (Tuo tarpu vien dipukų Kanadoje yra virš 6,000.) Girdi, Liaudies Balsas turįs užkariavęs plačią dirvą nuo depresijos laikų ir esą sunku išsilaikyti konkurencijoj.

Kardelis, kuris visą laiką kalbėjo visiems nuolankaudamas, pažymėjo, kad jis stengiasi išlaikyti laikraštį laisvą nuo polemikos.

Įdomus buvo revizijos komisijos raportas. Opozicionieriai iš kalno pastebėjo, kad gal būtų geriau atidėti kitai dienai. Nors revizijos komisijos narys stengėsi užglostyti visus netikslumus finansų knygoje, paaiškėjo,

Keturi džentelmenai ir Jean Dean. Tai kvartetas, kurs pildo "The Old Songs" programą. Jais yra: Jack Reid, tenoras, ir Ernest Berry, baritonas (stovi); William Mor-

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

Keturi džentelmenai ir Jean Dean. Tai kvartetas, kurs pildo "The Old Songs" programą. Jais yra: Jack Reid, tenoras, ir Ernest Berry, baritonas (stovi); William Mor-

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

ton, tenoras, ir John Harcourt, bosas (sėdi); ir Jean Dean, jų akompanuotoja. Kvartetą galima girdėti sekmdieniais, 9.10 val. vakaro, iš CBC stočių.

valdą skyrius, tvers savo judėjimą. Kardelininkai palieka su savo Nepriklausoma Lietuva, bet ją išlaikyti nebus įmanoma, jeigu iautininkai išleis savo ir neremę Nepriklausomos Lietuvos. Ji turinti nedaugiau \$2,000.

Apie pabaigą suvažiavimo smulkiau parašysiu kitą sykį. Dabar tik pažymiu, kad įvyko skilimas. Užbaiga buvo labai triukšminga.

Jūsų Korespondentas

WASHINGTON. — Generalas David Barr, galva Amerikos militarinės misijos Kinijoje, pasakė Senato užsienio reikalų komitetui, kad Kinijos komunistai turi jėgų užimti visą Kiniją "kada tik jie nori".

Res.: WE. 3011 Bus.: EL. 2266

54 Eddy Adomaičio Garažas
WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

50 Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERUN AVE., VERDUN
Tel. YOork 5558; sekmdieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. R. Bennett, Manager

51 ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS
3000 VERDUN AVE. — VERDUN
Tel. HE-MLOCK 2797

56 NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS
Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: VI. 6373 52 6668 DeLorimier Ave. Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

General Insurance — Visokiausia Apdrauda

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:

Pirm. ir Ktvirt. vakarais, ir pagal susitarimą

57 VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.

Valome, dažome ir sutalsome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriauceliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

J. DOVYDAITIS

58

PRAŽŪTIES MIESTAS

(Tasa)

Kažkur žmonės gyvena puikiai. Jie dėvėjo tik tai, ką pagaminavo už jūrų ir miškų. Vilkėjo ir grožėjosi tokiais drabužiais, kokius siūdintys jam, Skirgailai, būtų reikėję dirbti ne dvi ir ne tris savaites. Vertybės, bejausmės, reiškiamos skaičiais ir imantriais pavadinimais, plaukė pro jo piestuką, milijoninės, nepasiekiamos ir visos jos tarnavo įgeidžiams ir džiaugsmui tik nedaugelio. Kaip niekada lig tol, jam baisiai kalbėjo dabar šios sąskaitinių knygelių gretos, nesugriaunamomis, nuogomis, pasityčiojančiomis cifromis apie tai, kad daugumas, nieko neturįs, išalkęs, užguitas, tarnauja nedaugeliui. Dar baisiau Skirgailai pasidarydavo, kai jis sugrįždavo į Pražūties miestą ir matydavo gyvenimą be kaukių. Štai pro šalį praslinkdavo sifilio sugrauzta, skystais retais plaukais, išvarvėjusia akimi, mėlynojo spirito prisigėrusi jo kaimynė Tofilė. Nuodėmė, girtavimas, muštynės, beviltiškumas, beprasmė rytajaus diena — štai kuo gyvena žmonės apačioje. O viršuje — šviesiuosiose salonuose, sotūs, pertekę, išpaikinti — gyvena tie, kuriems dirbo Skirgaila, Matukutis, Vanagas, Antosė. Ir štai kartais tiems laimingiesiems jau nebeužtekdavo laimės savajame pasaulyje. Jie netgi ten kartais dvėsdavo iš nuobodulio ir dėl to, kaip vorai, leidavosi žemyn, kad griebtų laimę ir iš purvino dugno. Tą dieną, kai apie tai sužinojo Skirgaila, jis galutinai pajuto, kaip baisiai supuęs yra viršutinis, tų dorų, tų pavyzdinių, tų išradinių, tų protingų ir apsišvietusių sluoksnių.

Šią galutiną persilaužimo dieną vakaro saulė gulė taip paprastai už miškų ir dažė laukus mėlsvai violetinėmis spalvomis. Skirgaila, su knyga pažastyje, grįžo į namus. Prie kraštinės trobos ant akmens sėdėjo Vanagas. Nepažino jo studentas. Krovikas buvo sugniežęs, nukarusiomis rankomis, plačiai išmetęs į šalis kojas. Galva jo kabojo ant krūtinės, bejėgiškai, lyg būtų kardu kas nukirtęs jo sprando gyslas. — Su tavim kas gi? — paklausė Skirgaila.

Vanagas pakėlė veidą, o jo akys buvo užpildytos krauju. Skirgailai pasirodė, kad šis tyklusis milžinas neseniai verkęs. Dabar jis žiūrėjo į priešakį ir, rodos, nieko nematė, tik lūpos vėrėsi tam, kad išsprūstų dejonė.

— Vanagai! Ar nepažįsti

manęs? — Skirgaila priėjo prie pat jo, net palietė jo petį. Jis išgirdo aiškius, blavius, kupinus skausmo žodžius:

— Už ką jie taip padarė? Ir dabar Vanagas iš tikrųjų pravirko.

—o—
Iš pradžių malkų krovikas težinojo viena: užmušti Gurauską, Antosę, sudeginti juos abu, o paskui pačiam ar pasikarti, ar palįsti po vargno ratu sandėlyje. . .

— Valdyk save! Bičiuli! — ramino jį Skirgaila. — Ne tau pačiam bausti! Gurauskas niekšas, bet tu silpnas prieš jį! Kam gi aukoti savo gyvybę!

— Be jos nėra gyvenimo. — Tu gi žiūrėk! Antosė beveik vaikas. Ji myli tave, aš žinau. Žmogus gali slystelėti, bet gali ir prisikelti. . .

— Ji kartą sakė man, kad aš, aš patinku jai. . . Ji būsianti mano žmona.

— Mergaitė mažai kalta. Tas prakeiktas blizgantis gyvenimas sužeidė ją. Ja apkabinio spindėjimas, kuriuo dengia savo suplėkusias, dvokiančias sielas visi tie niekšai. Tu būk stipresnis už juos. Nepalūžk! . .

Ilgai blaškėsi Vanagas. Jis pragėrė visus pinigus, sutauptus vestuvėms; išstisus mėnesius negalėjo nė pažūrėti į išbrinkusią, išbalusią, pamėlynavusiąs poakais Antosę, o į jos meilesnį žvilgsnį tik dantimis sugrieždavo ir bėgdavo iš kambario, išnykdavo nakčiai, dviem. . .

Ponia Natalija išvijo Antosę, kai tik ėmė kisti jos kūnas, atiduodas dali savo syvų, savo kraujo būsimai gyvybei. Rangovas — nežinia, numetęs ar nenumetęs pinigą skriaudai išpirkti, kad nors kiek palengvintų savo buvusios tarnaitės ir meiluzės likimą — išvažiavo ilgesniam laikui į užsienį apžiūrėti naujų, mechanizotų statybinių įrengimų. Gurauskienė plūdo ir suirzusią, savo teises ginančią, Antosę, ir neištikimą vyrą. Bet paskui, vyro kviečiama, ji atsileido ir pati išvažiavo į Ničą.

Pražūties miestas, taip be galo gailėstingas ir nuolaņkus, priėmė į save dar vieną palaužtą sielą. Jis paslėpė ją tarp šimtų kitų, ant žaizdos užtraukė laiko skraistę, apmarino sopulį, aptildė žmogiškas aistras.

Gimė kūdikis. Tą dieną Antosė gulėjo patale, be gėlių, be laimingo vyro šypsenos, o aplink lovą trūsė teta Felicija.

Visi vyrai buvo išėję. Tai buvo iš viso pirmoji tokia diena, kad Pražūties miestas netriukšmavo, jo gatvėse

klibičiavo tik seniai ir dar bedantis Paukštė, nešdamas sauja akmeniukų ir niurnėdamas monotonišką, nesu-prantamą pamišėlio dainelę.

Plentu į miesto centrą leidosi nesuskaitoma daugybė tankų, o tūkstančiai žmonių šypsojosi; ore skriejo raudonos gėlės; apdriškę purvini, išblyškę — visi jie stovėjo pirmose eilėse, nesiliaudami mosuoti rankomis. Tik ponios, įsikvėpinusios ir sidabro lapės krašteliu pridengusios masažuotus veidus, purkštavo.

— Iš kur tiek daug tokių bausių žmonių? Iš ligoninės, ar iš kalėjimo? Ir nė vieno padoraus pažįstamo! . .

Bėgo dienos. Nematytos, nesvajotos, nesapnuotos.

Iš viso gyvenimas kažkaip apsvirtė aukštyn kojom. Nebuvo dabar nė vienos rankos be darbo. Fabrikai dūmavo, kaip pabudusių iš miego milžinų pypkės. Nykiame smėlyne, lyg nuostabioje pasakoje, iškilo pirmoji eilė baltų dviaukščių namų darbininkams. Sunkvežimi a iš vežė iš džiaugsmo verkiančius neturtėlius į naujuosius butus, ir visas Pražūties miesto pakraštys pasidarė tuščias.

Matukutis dirbo, kaip meisteris, kailių fabrike. Ir kas vakaras supo senis ant kojios mažą apskritazandį, piršelį į burną įsikišusį, vaiką ir kartojo:

— Praeis žiema. Mums taip pat statys naujus namus. Ir gyvenisi tu kaip ponas! . . Nė tavo tėvas tokių neturės. . . Minėsi mano žodį, karapūze. . . Opa!

—o—
Antrąją karo dieną, apie vidurdienį, per Pražūties miesto gatveles, pro forto volo vartus, ėjo ir ėjo kariuomenės būriai. Kareiviai buvo dulkėti, nuo prakaito šlapiomis palaidinėmis, velkantys ant ratukų kulkosvaidžius, per pečius persisvėrę sunkias, geležines šovinių dėžes. Kartu su raudonarmiečiais traukėsi ir darbininkų būrieliai, kas darbiniau apdaru apsvilkęs, kas net be švarko, atlapotais marškiniiais, užsimetę šautuvus.

Skirgaila su Vanagu užėjo pas Matukutį atsisveikinti. Už miesto bildėjo artilerijos salvės. Kartais atrodė, kad jos susilieja į vieną užesį, kuris ritasi laukais, girių viršūnėmis, mėlyna dangaus platumu, kaip geležies volas. nematomas, bet girdimas iš baisingo žvangėjimo ir traukėjimo. Tada drebėjo langu stiklai, lyg į juos belstųsi pikta, nervinga ranka.

Senis šoko čia prie vieno čia prie kito:

— Kaip bus? Sakykite, kaipgi dabar mums bus?

— Grįšime, tėvuk, — tyliu, bet tvirtu balsu atsakė Skirgaila. — Kovoju, kad ir sunkioj, nugalėsime!

Vanagas, niūrus ir lėtas, kaip ir visada, puse lūpų ištarė:

— Galvą padėsiu, bet ponų valdžios čia nebus.

Ir blykstelėjo akimis, pažiūrėdamas į Antosę, kuri stovėjo prie lovos. . . Šalia jos, tarp pagalvių, raudonas kojas iškėlęs, spardėsi vaikas.

Vanagas pirmasis atsigręžė durų link:

— Sudie visiems! . . Ir, prieš išeidamas, žengdamas per slenkstį, atsisuko dar kartą, minučiukę patylėjo, o paskui tarė: — Ir tau, Antose. . .

Po valandos įvyko staigus vokiečių bombesnių puolimas. Viršum miesto pasirodė trisdešimt lėktuvų, trisdešimt baltų, pailgų, gipsu blizgančių pavidalų. Jie išnoro iš lėkšto debesies, susiri-kiovo ratu, o paskui užstaugė bausiu, dangų ir žemę plėšančiu balsu. Lėktuvai puolė, kaip sviediniai, vienas po kito, žemyn, vis greityn, plėšriai išskėstais sparnais, kaukdami, kaip šimtas sirenų, nuo kurių, rodos, ir kape gulintiems negali būti ramybės. Iš smingančių lėktuvų papilvių skriejo viena po kitos storos, bukasnapės bombos.

Keturios iš jų nukrito į Pražūties miestą, o viena iš jų šalia senio Matukučio lūšnos. Per akimirksnį trobeliukė virto lūžgalių krūva. Pakilo geltonos ir violetiniai raudonos saulės, o paskui jos dingo verdančiuose, pu-tojančiuose dūmuose, kurie gulė, kaip juoda, didžiulė, skarota skraistė. Skurdžių lūšnos sausą birželio dieną degė, tartum šiaudų grįžtės.

Žmonių klyksmas maišėsi su aštriu liepsnos trakėjimu, skriejančiu nuo namo prie namo, iš gatvės į gatvę. Kibirkštys pylėsi į visas puses, degė palaidi moterų plaukai, ant pamestų vaikų griuvo spragančios sienos, o iš viraus priešo lakūnai visą tą liepsnos jūrą smaigstė kulkosvaidžių ir automatinių patrankėlių ugnimi, tartum maišydami didelį, užsiliepsnojusį dervos katilą.

Pražūties miestą pridengė nepermatoma gaisro vėliava, plevėsuojanči ugnimi, dūmais, degančios žmonių mėšos kvapu.

—o—
. . . Skirgaila nuėjo, nė žodžio netardamas, pro būsi-vojo fabrikinio miestelio anuotojus, pro techniką,

akį prispaužusį prie nively-ro okuliario, — paliko visus juos už savęs ir kažko ilgai, ilgai ieškojo aukštose var-nalėšose, neatpažinamai pa-keitusiose ir apipynusiose neryškias Pražūties miesto liekanas.

Jam nepavyko surasti namo, kur kažkada jis pats buvo gyvenęs. Grįždamas Skir-gaila pakėlė pajuodusios pe-lenuotos žemės žiupsnį ir il-gai laikė jį rankoje.

Jis pajuto šią minutę, kaip neįkainojamai brangi yra da-bartis, kuri įgyta krauju, gy-vybe, pelenais ir kančia. Štai kaipsyk dėl to būk pasvei-kintas, gyvenime be anų klaikių Pražūties miestų!

Parėmė Laikraštį

HAMILTON. — Pas mano tėvelius buvo surengtas ba-lius paminėjimui Juozo Paš-kausko ir Juozo Sakalausko vardadienio. Gražus būrelis draugų dalyvavo.

Baliaus metu, man atsi-kreipus, dalyviai gražiai pa-rėmė Liaudies Balsą. Ant mano lakšto atsirado \$20.00 laikraščio paramai.

Birutė Pampalas

(Liaudies Balso redakcija ir administracija taria šir-dingą ačiū Birutei už pasi-darbovimą ir vjisiems aukoto-jams už aukas.)

Paieškojimai

Paieškau brolio Adomo Bražiuno, kilusio iš Ukmer-gės apsk., Kurklių valsčiaus, Gudelių kaimo. Į Kanadą at-vykęs 1927 metais.

Prašau atsiliepti arba pra-nešti, jeigu kas žinote, šiuo antrašu:

Broniųs Bražiunas,
1002 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Paieškau pusbrolio Prano Gasio, paeinančio iš Šiaulių apskrities, Meškučių vals-čiaus, Noreikių kaimo. Gyve-no Brazilijoje, Sao Paulo mieste.

Prašau atsiliepti šiuo ad-resu: V. Duodienė, R. R. 1, Simcoe, Ont., Canada.

Paieškau Vlodo Jurkevi-čiaus, kilusio iš Lietuvos, iš Panevėžio miesto, atvykusio į Kanadą 1925 ar 1926 me-tais. Jo žmona iš namų Halė Dambrauskaitė.

Prašau atsiliepti arba pra-nešti, jei kas žinote.

Genė Jagminas
Grace Hospital
Winnipeg, Man.

12 Maršalo Planas be Pagražinimų

(Atkelta nuo 2 pusl.)
 Atitinkamai su savanaudžiais
 JAV-štrito interesais ir ag-
 resyviniais sumanymais. Se-
 nato komisijos užsienio rei-
 kalams narys Vandenbergas
 su patenkintu pažymėjo,
 jog galimumas disponuoti 4
 milijardų dolerių suma iš
 ekvivalentinių fondų vietine
 valiuta duoda JAV galimu-
 mą kontroliuoti besinaudo-
 jančių Maršalo plano "pagal-
 ba" šalių ekonominį ir poli-
 tinį gyvenimą.

Praktinis Maršalo plano
 pritaikymas kas diena vis la-
 biau demaskuoja agresyvinį,
 imperialistinį šio plano po-
 būdį. Pavergdami Vakarų
 Europos šalis, JAV imperia-
 listai siekia militarizuoti jas
 ir paversti placdarmu agre-
 sija. Ekonominė ir politinė
 JAV ekspansija atvirai dab-
 ar siejama su karinėmis —
 strateginėmis priemonėmis,
 paskirai imant su projektuo-
 jamu šiaurės Atlanto paktu.
 JAV valdovai organizuoja
 ginklų tiekimą Vakarų Euro-
 pai. Vakarų Europos šalių
 armijos, anot anglų-ameri-
 kiečių karo kurstytojų min-
 ties, turi tapti pabūklams
 mēsa kare dėl pasaulinio JA-
 V ir Anglijos viešpatavimo.

Savo agresyvinis planus
 Amerikos ekspansionistai
 ketina įgyvendinti tiek Va-
 karų Europos šalių darbo
 žmonių sąskaiton, tiek ir pa-
 čių Jungtinių Valstijų. JAV
 apmokestinimas numatoma
 pakelti 4 milijardais dolerių,
 tuo tarpu jau dabar JAV

mokesčiai septynis kartus
 didesni, negu prieš karą. Kai
 dėl Vakarų Europos, tai ad-
 ministratoriūs Maršalo pla-
 nu įgyvendinti Hofmanas,
 kalbėdamas vasario 8 dieną
 jungtiniame JAV kongreso
 abiejų rūmų užsienio reika-
 lų komisijos posėdyje, parei-
 kalavo, pirma vertus, pakel-
 ti mokesčius Vakarų Euro-
 pos šalyse, o antra vertus,
 sumažinti importą tų prekių,
 be kurių, JAV atžvilgiu, Va-
 karų Europa galėtų apsieiti.
 Visai suprantama, jog pana-
 šūs reikalavimai neišsukė
 ypatingo džiaugsmo net tuo-
 se Vakarų Europos sluogs-
 niuose, kurie paprastai gieda
 ditirambus amerikoniškiems
 "pagalbai".

Amerikos monopolistai rei-
 kalauja, kad Vakarų Euro-
 pos šalyse, atsiskiusios nuo
 reikalingų joms importuoja-
 mų produktų, importuotų tas
 gaminamas JAV prekes, kur-
 rios nerealizuojamos pačioje
 Amerikoje. Maršalo plano
 iniciatoriai tikisi šio plano
 pagalba kuriam laikui atitoli-
 linti besiantinančią ekonomi-
 nę krizę JAV. Tačiau faktai
 rodo, jog Maršalo planas ne-
 padeša JAV atsilaikyti prieš
 ekonominės būklės pablogė-
 jimą. Į pernykščių metų pa-
 baigą JAV sandėliuose susi-
 kaupė prekių ir medžiagų
 54,000 milijonų dolerių, kas
 sudaro rekordinį skaitmenį.
 Mažmeniniame tinkle susi-
 kaupė 15,200 milijonų dole-
 rių prekių arba 2,200 milio-
 nų dolerių daugiau, negu

prieš metus. 1948 metais JA-
 V eksportas sumažėjo 15
 procentų, palyginti su 1947
 metais. Tik per 1948 metų
 gruodžio mėnesį — 1949 me-
 tų sausio mėnesį neteko dar-
 bo per du milijonus žmonių.
 Tolydžio didėja bankrutavi-
 mų skaičius.

JAV mėginimai eksportuo-
 ti į Vakarų Europą krizę ir
 nedarbą, mėginimai įtraukti
 Vakarų Europos šalis į
 projektuojamas karines, a-
 vantūras sutinka ryžtingą
 visos priešakinės ir pažan-
 gios žmonijos pasipriešini-
 mą. Taikos ir demokratijos
 jėgos, vadovaujamos Tarybų
 Sąjungos, nenukrypsta auga.
 TSRS pagalba liaudies
 demokratijos šalims rodo
 tautos tikrai demokratinio
 bendradarbiavimo pavyzdį.

Pačių Jungtinių Valstijų
 ir Vakarų Europos pažan-
 gieji elementai išplėtojo ak-
 tyvią kovą prieš tautų pa-
 vergimo ir agresijos politi-
 ką. JAV pažangioji partija
 sustiprina savo kampaniją
 dėl Maršalo plano anuliavi-
 mo ir dėl organizavimo tikros
 pagalbos jos reikalingom
 šalim Jungtinių Tautų orga-
 nizacijos rėmuose. Simtai
 tūkstančių prancūzų išeina į
 gatves, kad dalyvautų de-
 monstracijose ginant taiką ir
 nepriklausomybę, prieš im-
 perialistinį Maršalo planą.

Energinga liaudies masių
 parama kaip tik yra Tarybų
 Sąjungos varomos taikos po-
 litikos bei tarptautinio bend-
 radarbiavimo pergalės lai-
 das.

64 KULTURINĖS STATYBOS LAIMEJIMAI

(Atkelta nuo 6 pusl.)
 ma sukurti tarybų šalyje

65 J. LUNSKY

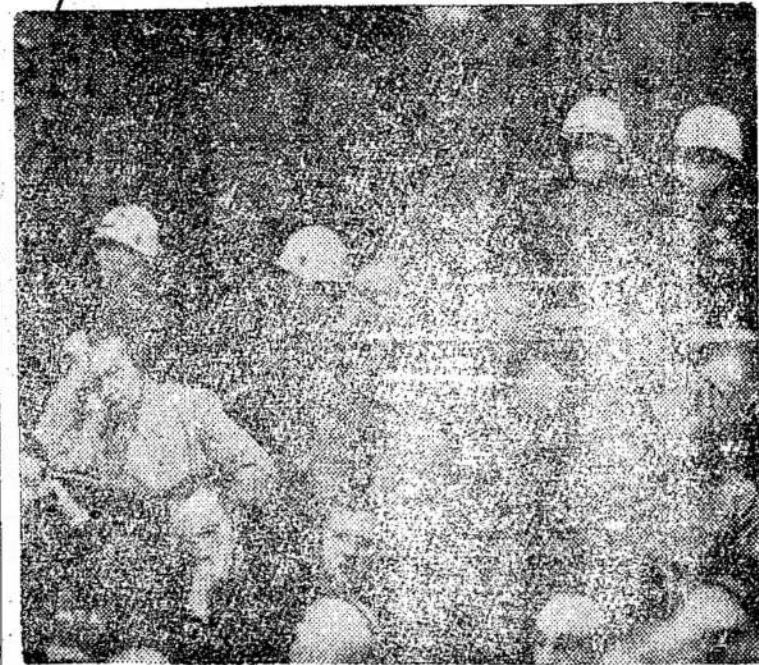
AKIŲ SPECIALISTAS
 Egzaminuoja akis, istria
 akių nervus, nuo kurių pa-
 reius nervuotumas ir gal-
 vos skaudėjimas, Pritaiko
 akinius.

470 College W., Toronto
 Telefonas: RA. 3924

66 PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creator
 of fine
FUR GARMENTS
 Restyling and Repairs
 Workmanship Guaranteed

MODERN
COLD STORAGE
 PLANT ON THE PREMISES
 506 Queen W. 750 Yonge
 AD. 8884 RA. 89

Scena iš filmos "The Nurem-
 berg Trials", kuri bus rodo-
 ma King teatre, ant College,
 ties Manning, nuo balandžio
 4 iki 9 imtinai. Tuo pat sy-
 kiu bus rodomos dvi kitos
 filmos, "Girl Without Home"
 ir "Warsaw Suite". Pastaro-

sios yra lenkų kalba, su ang-
 liškais paaškinimais. Nepra-
 ma King teatre, ant College,
 ties Manning, nuo balandžio
 4 iki 9 imtinai. Tuo pat sy-
 kiu bus rodomos dvi kitos
 filmos, "Girl Without Home"
 ir "Warsaw Suite". Pastaro-

gausią naują inteligentiją,
 kilusią iš liaudies. Vien aukš-
 toji mokykla per paskutinį
 trisdešimtmetį davė kraštui
 apie 1,5 milijono aukštai
 kvalifikuotų specialistų. Tai
 15 kartų viršija bendrą skai-
 čių žmonių su aukštuoju
 mokslu, kuris buvo carinėje
 Rusijoje.

Statistikos Valdybos prane-
 šimo, bendras specialistų,
 baigusiu aukštojo mokslo į-
 staigas ir technikumus ir tu-
 rinčių užsiėmimą liaudies ū-
 kyje, skaičius 1948 metais
 buvo 55 procentais didesnis,
 negu ikikariniais 1940 me-
 tais.

Pokarinės aukštosios mo-
 kyklos ir technikumų laidos
 toliau aprūpino TSRS liau-
 dies ūkį įvairių profesijų
 specialistais.

Nauji kultūrinės statybos
 laimėjimai TSR Sąjungoje,
 kurie ryškiai matyti tarybi-
 nės inteligentijos kadrų pa-
 ruošime, yra vienas stam-
 biausių socializmo šalies pa-
 siekimų pokariniais metais.

Kaip aiškėja iš Centrinės

61 Lietuviški Rekordai

Sulig pareikalavimo siunčiame katalogą
 Taipgi radio, skafijos mašinos 25 ir 60 ciklų.
 Siunčiame bilę kur Kanadoje. Galima pirkti grynais
 pinigais arba sulig susitarimo ant išmokėjimo.

ORIGINAL FURNITURE CO.

438 & 515 QUEEN ST. W. TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618

62 The Victory Florist

Mūsų Specialybė:
 Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
 Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

63 Harry R. Ranks Company

W. Zaleschok — Laidotuvių Direktorius
 Aukščiausias Patarnavimas — Priinama Kaina
 Patarnavimas 24 Valandas
 455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

67 BERGMAN FUR CO.

Lietuviškai Kalbas Kailininkas
 Kailiniai Pagaminami Tiesiai Dirbtuvė, Pagal
 Jūsų Pasirinkimą ir Mierą
 Mes Turime Visokių Rūšių Futrų
 Mes Taipgi Perdirbame ir Sutaisme. Darbas Garan-
 tuojamas, Moderniškias. Šaltas Padėjimas Vasarai
 291 Dundas St. W. (Ties McCaul), Toronto
 EL. 6509

68 Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas
 Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius.
 Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žie-
 dus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto sūve-
 nirus — Kainos prieinamos.
 Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto
 iki 8 val. vakaro
 272½ Queen St. W., Toronto

69 Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO
 Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
 Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
 jewellery prekes.
 Kaina prieinama. Darbas garantuotas
 Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Pranešimai

Montreal, Que.

Susirinkimas

Šiuomi pranešame, kad Lietuvių Literatūros Draugijos narių mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, balandžio (April) 3 dieną, Point St. Charles svetainėje, 0234 Charlevoix St.

Prasidės 2 valandą po pietų.

Nariai ir simpatikai esate nuoširdžiai kviečiami atsilankyti.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 3 dieną, 2 valandą po pietų, Rusų salė, 707 Barton St. E.

Prašu visus narius ir narys dalyvauti, nes yra visokių reikalų aptarimui. Žiemos sezonas baigiasi, tai laikas tartis, ką nors paruošti dėl draugijos naudos.

Sekr. J. Astylienė

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 3 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St.

Visi nariai prašomi dalyvauti. Turėsime svarbių reikalų aptarti. Taipgi visi vajininkai prašomi nepamiršti priduoti gautus naujus narius.

S. Karvelis
Kuop. Raštininkas

Winnipeg, Man.

Susirinkimas ir Balius

Sekmadienį, balandžio 10 dieną, 2 valandą po pietų, 240 Manitoba Ave., įvyks mėnesinis Sūnų ir Dukterų Draugijos 7 kuopos susirinkimas.

Pasibaigus susirinkimui, kuopos darbdarbių moterys prirengs vakarienę ir visus narius bei svečius gerai pavaišins.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Rengia

Baliūnų Šokius

Šeštadienį, Balandžio 2 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Šokiams Grieš Martinonio Orkestras

Visi kviečiami atsilankyti. Šie šokiai bus įdomesni už visus kitus šokius. Turėsite progą laimėti dovanas.

Pradžią 7.30 valandą vakaro

Parengimų Komisija

41š Toronto Lietuvių Moterų Klubo Veikimo

TORONTO. — Kovo 27 dieną įvyko Toronto Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas, kuris padarė daug svarbių tarimų.

Parengimų komisija raportavo iš savo veikimo. Susirinkimas priėmė su pagyrimu. Ji pasirodė gerai. Parengimai buvo įdomūs ir skaitlingi. Tenka atiduoti aciū draugėms Mingilieni ir Jauskienei už priuošimą ir režisavimą veikalo Teodalinda.

Atstovas nuo Svetimo Komisijos atsisaukė, kad moterys paremtų Žvaigždės chorą finansiniai, prie kurio priklausau gražus būrelis vaikučių. Moterys nutarė surengti parengimą balandžio 10 dieną. Parengimas susidės iš trumpos komedijos ir šokių. Vakaro pelnas bus paskirtas vaikučių chorui.

Susirinkime buvo svarstomas laiškas nuo Canadian Cancer Society, kviečias prisidėti prie vedamo vajuos sukėlimui fondo kovai prieš vėžio ligas. Nutarta užkvieta priimti. Palaikymui ryšio su minėta draugija išrinkta A. Ylienė.

Taipgi bus kuopos kalbėtojas, kuris apibudins draugijos reikšmę; kodėl lietuviams reikia prie jos prisijungti.

Dabar eina vajuos, įstojimas nupigintas, tad visi tie, kurie dar nepriklausot, pasiūduokit progą. Visi kviečiami atsilankyti. O kiekvienam nariui, tai pareiga dalyvauti susirinkime ir parengime.

Valdyba

Beje, Klubas turės baliūnų šokius su laimėjimais, griežiant Martinonio orkestrui. Norintieji linksmai laiką praleisti, atsilankykite. Smagiai pasiūduokite ir dar, jei būsite laimingi, dovanas laimėsite. Šokiai įvyks balandžio 2 dieną, 160 Claremont St.

Korespondentė

KOLEKTYVŲ KELIU

(Atkelta nuo 7 pusl.)

mo pasikeitimai pasidarė galimi Tarybų valdžios ir kolektyvinių ūkių santvarkos dėka.

Pirmieji apylinkėj stojo į kolektyvinių ūkių kelią Stungių žemdirbiai. 1948 metų pavasarį čia susijungė į žemės ūkio artelę "Aušra" 90 ūkių. Kolektyvininkai pasiekė aukštą derlių. Iš viso pasėlių ploto prikulta vidutiniškai po 14 centnerių grūdų, o nuo kai kurių sklypų — po 17 ir daugiau. Susijungę į kolektyvinius ūkius, kaimo darbo žmonės žymiai pakėlė žemdirbystės kultūrą. Jiems į pagalbą atėjo Jonišio MTS traktoriai. Kolektyvinis ūkis pritaikė gilų arimą, sėją eilėmis ir kitas priešakines agronomijos priemones.

Igyvendinta karščiausia Stungių valstiečių svajonė dėl žemės, — dėl kurios jie 50 metų bylinėjosi. Jiems perduota visa, kas priklausė pirma dvarininkams ir buožėms. Kolektyviniame ūkyje "Aušra" — 1,327 hektarai puikaus dirvožemio, pievų bei ganyklų. Jau pat pirmais metais kolektyvininkai žymiai išplėtė grūdinių ir techninių kultūrų pasėlių plotą. Tik žiemkienių 1948 metų rudenį pasėta 70 hektarų daugiau, negu sėdavo valstiečiai iki susijungę į žemės ūkio artelę. Šį pavasarį vasarajams skiriama apie 300 hektarų, neskaitant bulvių, linų, daržovių, cukrinių runkelių pasėlių.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

FRANK WASS, B.A.
Advokatas - Notaras
Suite 40. - 455 Spadina
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. MU. 0191

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškų žieminius ir vasarinius rūbus.

Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

tarai puikaus dirvožemio, pievų bei ganyklų. Jau pat pirmais metais kolektyvininkai žymiai išplėtė grūdinių ir techninių kultūrų pasėlių plotą. Tik žiemkienių 1948 metų rudenį pasėta 70 hektarų daugiau, negu sėdavo valstiečiai iki susijungę į žemės ūkio artelę. Šį pavasarį vasarajams skiriama apie 300 hektarų, neskaitant bulvių, linų, daržovių, cukrinių runkelių pasėlių.

Žemės ūkio artelėj "Aušra" organizuota gyvulininkystės fermos. Kolektyvinio ūkio bandą sudaro 46 stambūs raguočiai, tame tarpe 26 melžiamos karvės, apie 40 kiaulių, dešimtys avių. Trijų laukininkystės brigadų arkliūde — 102 darbiniai arkliai.

Kaip šeiminkai saugo artelės nariai žemės ūkio mašinas. Pastoginėse tvarkingai prižiūrimi stovi naujos sėjamosios, javapiūtės, kultivatoriai, bulvėms kasti mašina. Artelė turi sudėtingą kuliamažą, vėjo malūną. Šiomis dienomis kolektyvinis ūkis nusipirko naują automašina. Sudaryti visi visuome-

niniai fondai. Darbadieniui tenka po 8 kilogramus grūdų, žymus kiekis pašaro ir pinigų. Kiekviena kolektyvininko šeima gauna vidutiniškai po 200-250 pūdų grūdų. Niekomet pirma, net pasiturį Stungių kaimo vidutinieji valstiečiai nebuvo turėję savo klėtyje tiek grūdų.

Žemės ūkio artelės "Aušra" pasiekimai visiems mūsų apylinkės kity kaimų darbo valstiečiams vaizdžiai parodė kolektyvinio darbo pirmenybes. Sekdami stungių kity pavyzdžiu, praėjusių metų spalio mėnesį Gražaičių kaimo vargingieji ir vidutinieji valstiečiai susijungė į žemės ūkio artelę "Tiesa". Taip pat trečiojo kaimo Katališkių valstiečiai organizuoja savo žemės ūkio artelę. Apie 80 procentų apylinkės valstiečių ūkių susijungė į kolektyvinius ūkius.

77 NEW YORKAS. — Anna Louise Strong, žurnalistė, kuri buvo išdeportuota iš Tarybų Sąjungos, aukavo \$1,000 Komunistų Partijos vadų apgynimui.

78 Balandžio 4, 5, 6, 7, 8 ir 9

IT'S TRUE...TIMELY...TERRIFIC!
DYNAMITE!
The Muremberg Trials
A GREAT POLISH DRAMA!
A FILM OF TERRIBLE SIGNIFICANCE
KING
CANADIAN PREMIERE!
Warsaw Suite
HIT NO. 1
HIT NO. 2
HIT NO. 3
POLISH DIALOGUE ENGLISH TITLES
DOORS OPEN DAILY 5:30
AF 6741
CORNER AT MANNING

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

80.

A. GARBENIS

Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime.
Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO